

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2002-2003

25 september 2002

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

SEPTEMBERVERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING

ACTUELE VRAGEN

Inhoud

Nr. 4

Woensdag 25 september 2002
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2003	
Bespreking (Voortzetting)	1
Sprekers : de heer Ludo Sannen, mevrouw Sonja Becq, de heren Carl Decaluwe, Eric Van Rompuy, Herman Lauwers, Chris Vandenbroeke en André Denys, Bruno Tobback, minister Dirk Van Mechelen, minister Paul Van Grembergen en minister-president Patrick Dewael	
Hoofdelijke stemming	18
Sprekers : de heren Erik Matthijs en Kris Van Dijck	
Actuele vragen (Regl. art. 82)	
Actuele vraag van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de recente problemen rond Everberg en het opvangtekort voor jonge delinquenten	19
Actuele vraag van de heer André Moreau tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de sluiting van rusthuizen die niet aan de kwaliteitsvereisten voldoen	22
Actuele vraag van de heer Dirk De Cock tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de gevolgen van het aangekondigde nieuwe gemeentedecreet voor de faciliteitengemeenten	
Actuele vraag van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de gevolgen van het aangekondigde nieuwe gemeentedecreet voor de faciliteitengemeenten	23
Actuele vraag van mevrouw Veerle Declercq tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over anders werken en telewerken bij de Vlaamse overheidsdiensten	25
Actuele vraag van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over eventuele besparingen bij een aantal grote culturele instellingen	26
Regeling van de werkzaamheden	28

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.17 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Anne-Marie Baeke, Sonja Becq, Jos Bex, André-Emiel Bogaert, Louis Bril, Jozef Browaes, Ludwig Caluwé, Patricia Ceysens, Hilde Claes, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Carl Decaluwe, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Niki De Gryze, Karel De Gucht, Hilde De Lobel, Herman De Loor, Ann De Martelaer, Wivina Demeester-De Meyer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, Johan Demol, André Denys, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Claudine De Schepper, Bart De Smet, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Gisèle Gardeyn-Debever, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geysels, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Boudewijn Laloo, Jan Laurys, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Julien Librecht, Marcel Logist, Jan Loones, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Jan Penris, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Didier Ramoudt, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Cis Schepens, Eddy Schuermans, Guy Sols, Jos Stassen, Felix Strackx, Lucien Suykens, Guy Swennen, Bruno Tobback, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Riet Van Cleuvenbergen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Walter Vandenbossche, Chris Vandenbroeke, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Paul Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Miel Verrijken,

Isabel Vertriest, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Paul Wille, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Mathieu Boutsen, Anny De Maght-Aelbrecht, Margriet Hermans : gezondheidsredenen ;

Jacques Timmermans, Christian Van Eyken : buitenslands ;

Leo Peeters : ambtsverplichtingen ;

Mark Van der Poorten : familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Gilbert Bossuyt, Brigitte Grouwels, Rufin Grijp, Johan Sauwens.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2003

Bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de bespreking van de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2003.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's die hun maaltijd al hebben verorberd, ik dank u voor uw aanwezigheid.

Sannen

Mijnheer de voorzitter, vooraleer de bespreking aan te vatten, zou ik er u toch op willen wijzen dat we alles in het werk moeten stellen om het debat te concentreren binnen één geheel. Het is een ondankbare taak nu het debat, waarmee we deze morgen zijn gestart, te moeten voortzetten.

De voorzitter : Mijnheer Sannen, ik deel uw zorg. We hadden trouwens afgesproken dat we het thema in één ruk zouden afhandelen. Door omstandigheden is dat niet gelukt.

Ik heb daarnet op het Bureau met cijfers aange-toond hoeveel spreektijd iedereen heeft gekregen. Ik heb de oppositie veel meer aan bod laten komen dan de meerderheidspartijen. Het is jammer dat u daar het slachtoffer van bent geworden. Gelieve mij daarvoor te excuseren. Dit is echter buiten mijn wil gebeurd.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor uw bekommernis.

Bij het beluisteren van de Septemberverklaring en de grote krachtlijnen van de begroting hebben we vastgesteld dat – terecht – voorzichtige parameters werden gehanteerd, dat het budgettair kader meer afgelijnd was dan de voorbije jaren, dat er omzeggens geen ruimte meer was voor een recurrent beleid. Via het FFEU kunnen er echter investeringen worden gepland om belangrijke noden te lenigen, ook al vindt de heer Van Rompuy dat er best geen gebruik zou worden gemaakt van de middelen van dat fonds. Onze fractie vindt het een goede maatregel. Deze regering heeft een instrument gecreëerd om middelen te kunnen aanwenden voor noodzakelijke – weze het eenmalige – investeringen.

Het ritme van de schuldafbouw wordt gehandhaafd en we blijven binnen de afspraken van het stabiliteitspact. De aangepaste engagementen, zoals de CAO's, het Gemeentefonds, worden gehonoreerd. Minister-president Dewael stelt dat 80 procent van het regeerakkoord nu reeds zijn vertaling krijgt in de verschillende begrotingen. Ook de lastenverlaging wordt nu volledig uitgevoerd. Pacta sunt servanda.

Genomen beslissingen komen qua uitvoering op kruissnelheid en er worden geen grote nieuwe beloften aangekondigd. Dit lijkt me de juiste houding voor een regering die haar vierde jaar ingaat. Het is belangrijk dat ze de beslissingen in de begroting opneemt en voortzet.

Mijnheer de minister-president, in de Septemberverklaring doet u een paar vaststellingen. U wijst inderdaad op een zekere economische terugval, waarvan 11 september veeleer de katalysator was dan de veroorzaker. De werkloosheid groeit, onder andere bij de jongeren. Ook het cijfer bij de allochtonen ligt nog ondraaglijk hoog.

Er heerst onzekerheid over de toekomst op mondiaal vlak : komt er een aanval op Irak of niet ? Ongetwijfeld zullen er voor Vlaanderen consequenties zijn bij deze internationale ontwikkelingen. U wees zelf op de gevoeligheid van Vlaanderen voor internationale ontwikkelingen, zowel op politiek, economisch als militair vlak. U stelt dat dit alles bijdraagt tot een zeker angstgevoel, een angstgevoel ook tegen de islam, wat een toename van extremisme en populisme oplevert.

De vraag die onze fractie zich hierbij stelt, is de volgende : welke antwoorden worden er in deze Septemberverklaring gegeven ? Ik zal eerlijk zijn, mijnheer de minister-president. Wanneer het gaat over de tewerkstellingsproblemen, zeker over de tewerkstellingsproblemen bij jongeren en allochtonen, vinden wij het antwoord iets te zwak. We hadden liever een offensief tewerkstellingsplan gezien, een offensief tewerkstellingsbeleid. U nodigt inderdaad wel de sociale partners van de SERV uit om met creatieve voorstellen te komen en u wilt die creatieve voorstellen ook honoreren. Toch moeten we ons de vraag stellen of de regering wel een dergelijke afwachtende houding moet aannemen. Moet ze niet zelf bepaalde voorzetten geven naar deze sociale partners, zodat zij de bal kunnen aannemen ? Ik heb de indruk dat nu net het omgekeerde gebeurt. Mijnheer de minister-president, het moet niet de bedoeling zijn van een minister om te scoren, maar om ervoor te zorgen dat er kan worden gescoord.

Het is onverantwoord dat jongeren te lang werkloos blijven, zowel voor hen als voor de samenleving. De ervaring van frustratie die zij daarbij oplopen, kan zeker hun toekomstverwachtingen en hun toekomstdromen hypothekeren. De grote werkloosheid bij allochtonen is misschien wel de voornaamste reden voor de moeilijkheden die we ondervinden bij daadwerkelijke integratieprocessen.

Wanneer het gaat over de integratieprocessen en over de angst voor het vreemde, verwijst u naar het voortzetten van het onthaalbeleid. Ik denk dat dat belangrijk is. Terecht wordt dit engagement behouden voor nieuwkomers. Een efficiënt opvangbeleid is nodig – niet alleen wat taalonderricht betreft, maar ook voor huisvesting en tewerkstelling. Mis-

Sannen

schien nog belangrijker dan dit onthaalbeleid, is een echt integratiebeleid. Het samenleven van allochtonen en autochtonen is een blijvende opgave, een blijvende uitdaging voor het beleid. Daarom juist moeten we de krachten bundelen, om de wanhoop en frustratie in een aantal buurten aan te pakken.

Mijnheer de minister-president, Vlaanderen is een open democratie, met veel zienswijzen, veel geloofsovertuigingen en veel culturen. Vooral in deze onzekere internationale context, lijken 'begrip' en 'acceptatie' ons daarbij sleutelwoorden, maar ook 'noodzakelijke integratie', met als duidelijke grens onze democratische waarden, zoals u het zelf vorig jaar stelde. De scheiding van Kerk en Staat, de vrijheid van meningsuiting, de verdraagzaamheid en de non-discriminatie zijn essentiële elementen van onze democratie. Iedereen moet zich daaraan houden, en ook aan de wetten die daaruit voortvloeien, stelde u.

Dit veronderstelt ook een godsdienstvrijheid. Zij die de belevingsruimte van de islam in Vlaanderen willen inperken, raken aan dit verworven democratisch recht. Wel moeten we werk maken van de nodige theologische opleiding en van betere lerarenopleidingen, zodat de organisatie van de eredienst van de islam en de vorming in de toekomst zullen worden aangestuurd vanuit Vlaanderen. We moeten ruimte creëren voor de islam en de strijd tegen het islamisme organiseren. Waarom zouden vrije scholen niet mee deze verantwoordelijkheid nemen en islamonderricht in hun scholen toelaten, opdat deze kinderen niet terechtkomen of terecht moeten in koranscholen? In sommige van deze scholen is het onderscheid tussen godsdienst en een ideologische, fundamentalistische maatschappijanalyse namelijk niet altijd even duidelijk. Geef geen ruimte aan het islamistisch politiek discours.

Mijnheer de minister-president, zorg staat duidelijk centraal in de Septemberverklaring. De Vlaamse regering wil de wachtlijsten terugdringen. In de begroting is dan ook voorzien in 7,5 miljoen euro aan bijkomende middelen. De regering heeft ook beloofd om er bij de budgetcontrole in het voorjaar van 2003 eveneens een prioriteit van te maken. Onze fractie is daarover verheugd. We zullen u eraan houden. Het moet inderdaad de bedoeling zijn om de wachtlijsten voor de meest zorgbehoevenden en de meest afhankelijke gehandicapten tegen het einde van deze legislatuur weg te werken.

De regering wil het FFEU ook gebruiken voor gemeenschapsmateries en heeft de mogelijkheid gecreëerd om de achterstand in te halen bij de bouw van rusthuizen. Dat is een goede evolutie. Er komen meer middelen voor renovatie en nieuwbouw. Er zal meer kwaliteit komen voor de erg kwetsbare groep bejaarden. Ze hebben recht op meer levenskwaliteit. Daarom is mijn fractie ook verheugd over het feit dat de overheid haar gedoogbeleid opzijzet en daadwerkelijk zal optreden tegen mistoestanden. Ik denk dat dit kan, want de regering heeft nu een antwoord, namelijk een perspectief op nieuwe en kwalitatievere plaatsen voor bejaarden.

De zorgverzekering blijft overeind.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer Sannen, ik heb enkele vragen. De verdere wegwerking van wachtlijsten voor personen met een handicap vormt terecht een prioriteit. Onze bekommernis is echter dat er niet alleen een ad-hocbeleid wordt gevoerd maar dat er ook een toekomstperspectief op langere termijn wordt geboden. Op welke manier wordt daar werk van gemaakt? Hoe denkt u dat beleid mee te realiseren?

U vindt het samen met uw fractie belangrijk dat er een goede levenskwaliteit is in de rusthuizen. Wij vinden dat ook. Daarenboven vinden wij dat de overheid geen paniek mag veroorzaken door naar de pers te stappen en te zeggen dat er rusthuizen zullen moeten sluiten. Ik weet dat de minister in algemene woorden heeft gesproken.

U zegt dat er door de nieuwe middelen zoveel rusthuisbedden bijkomen, maar dat is niet helemaal correct. Er is immers veel vernieuwbouw in de rusthuizen. In mijn arrondissement zijn er 4 rusthuizen die terecht middelen zullen krijgen omdat hun gebouwen helemaal verouderd zijn. Nieuwe rusthuisbedden zal dat bijna niet opleveren. Bij de verbetering van de kwaliteit van de rusthuizen moeten zeker nevenmaatregelen worden genomen.

De heer Ludo Sannen : Mevrouw Becq, ik sprak over de bijkomende middelen voor renovatie en nieuwbouw. De renovatie dient om de kwaliteit te verbeteren. Daarnaast worden er ook bijkomende bedden gecreëerd.

In verband met de wachtlijsten denk ik dat deze regering het perspectief moet bieden dat de verwachtingen die mensen hebben, kunnen worden ingelost. Deze regering moet dat perspectief kunnen

Sannen

bieden aan ouders en aan personen met een handicap. Dat doen we met dit systeem. Wanneer al de behoeften goed in kaart worden gebracht, kan de overheid haar inspanningen voortdurend bijsturen. Wat vroeger gebeurde, is niet goed. Er werden te vaak nieuwe plaatsen gecreëerd, terwijl er op voorhand onvoldoende was nagegaan of die plaatsen ook beantwoordden aan een feitelijke nood. Door het werken met wachtlijsten ontstaat er een goed plaatsendetectorsysteem en een almaar beter en verfijnder systeem om de individuele behoeften juist te meten. We zullen er als overheid dus op termijn ook beter op kunnen inspelen. We zullen vooral een antwoord geven aan personen met een handicap en misschien minder aan de instellingen. Ik denk dat de eerste taak erin bestaat de behoeften van de personen met een handicap te lenigen.

Mevrouw Sonja Becq : Toenmalig minister Martens heeft het systeem van wachtlijsten opgestart. Het was zijn bedoeling om zo de programmatie positief bij te sturen.

De heer Ludo Sannen : Ik zal het debat over de wachtlijsten niet uitdiepen. Iedereen weet echter dat de verfijnde inventarisatie van de behoeften vooral tijdens de afgelopen twee jaar is gebeurd.

De zorgverzekering blijft overeind. Dankzij de zorgverzekering wordt de mensen een betaalbare zorgverlening gewaarborgd, zowel thuis als in een instelling. Bovendien is het systeem niet beperkt tot bejaarden. Vlaanderen licht uit de algemene middelen jaarlijks 100 miljoen om in een Zorgfonds te stoppen. Het Vlaams Parlement neemt dus zijn verantwoordelijkheid om de zorgverlening in de toekomst betaalbaar te houden. Dat geld wordt tenminste niet verhaald op de huidige, jongere generatie.

Daarnaast wordt een bijdrage gevraagd. Zoals de meesten in dit halfroond zijn we voorstanders van een inkomensgerelateerde bijdrage. Ik zal hier niet het verhaal vertellen waarom dat nog niet is ingevoerd. Evenmin wil ik hier de indruk wekken dat de weg naar een inkomensgerelateerde bijdrage en de uitbreiding van de zorgverzekering om alle zorgverlening betaalbaar te houden ertoe zal leiden dat de meeste Vlamingen minder dan 2 euro per maand moeten betalen. Wie die illusie wekt, haalt eigenlijk de zorgverzekering onderuit. Zorgverlening zal geld kosten. Men kan de mensen niet vertellen dat ze almaar minder belastingen zullen moeten betalen en tezelfdertijd steeds meer zullen terugkrijgen. Dat zijn niet mijn woorden, maar die

van de heer Jan Renders : volgens hem is dat niet eerlijk.

Ik denk dat hij gelijk heeft. We zijn voorstanders van een inkomensgerelateerde bijdrage, maar we mogen niet de illusie wekken dat de mensen niet meer zullen moeten bijdragen voor de zorgverzekering. Het doet er dan niet toe of die verhoging wordt georganiseerd via de inning van zorgcentrumen of via de algemene middelen : in elk geval gaat het om belastinggeld. En ik vrees dat het op termijn zal gaan om gemiddeld meer dan 2 euro per Vlaming.

Mevrouw Sonja Becq : Niets is gratis. Ik zeg dit zeer duidelijk, ook tot diegenen die de illusie willen wekken dat dit wel zo is. Ik begrijp echter niet waarom vorig jaar een decreet is goedgekeurd waarin staat dat we tijdelijk een forfaitaire bijdrage zouden vragen, maar dat vanaf 1 januari 2003 de bijdrage naar draagkracht zal worden geheven. Dat staat er uitdrukkelijk in. Waar is dan uw geloofwaardigheid en die van de andere partijen ?

De heer Ludo Sannen : Tussen droom en daad staan wetten en praktische bezwaren. In dit geval ging het om praktische bezwaren. Wij vinden dat er snel een inkomensgerelateerde bijdrage moet worden geïnd. U weet echter zelf ook wel dat dit in de praktijk allemaal niet zo eenvoudig is. U weet ook dat Europa ons eigenlijk opdraagt om dit zorgverzekeringsstelsel ten dele bij te sturen. Vanuit Europese hoek kwam er kritiek, zodat het decreet eigenlijk achterhaald is. Er moet een nieuw decreet komen om de toekomst van de zorgverzekering te garanderen. In dat kader zullen we knopen doorhakken over de bijdragen. Minister-president Dewael, we gaan er dus vanuit dat elke eventuele nieuwe verhoging inkomensgerelateerd zal zijn.

Pacta sunt servanda. Het Zomerakkoord wordt in de begroting vertaald, en dat is goed.

Het Ecologiefonds, dat verontreinigde sites versneld wil aanpakken, is een belangrijke verworvenheid. De bijkomende middelen om de waterhuishouding te verbeteren zijn evenwel nog belangrijker. We moeten greep krijgen op de waterhuishouding en mogelijke overstromingen door bijvoorbeeld de ontkoppeling van rioleringen en de scheiding van oppervlaktewateren en afvalwater te realiseren, de nodige ruimte te geven aan water via overstromingsgebieden en de natuurlijke lopen te respecteren. Iedereen kent wel een plekje waar vroeger in de winter kon worden geschaatst, maar dat nu vol woningen staat. Er zijn in het verleden heel wat fouten gemaakt. De watertoets zal nu

Sannen

worden doorgevoerd zodat deze fouten niet worden herhaald. Er zullen daarnaast bijkomende investeringen nodig zijn om de gevolgen van deze fouten zo goed mogelijk te kanaliseren en toekomstige overstromingen tegen te gaan.

Maar laten wij elkaar geen Liesbeth noemen. De overstromingen in Oost-Europa hebben niet zozeer te maken met verkeerde investeringen van de overheid, maar hebben meer met klimaatwijzigingen te maken. Laten we niet de illusie wekken dat, als we geen fundamentele beleid rond klimaat voeren, mogelijke dreigingen van wateroverlast ten gevolge van de klimaatverandering kunnen worden opgevangen. Daarom hoop ik dat de uitgangspunten van Kyoto snel en concreet in het Vlaams beleid zichtbaar worden. We dragen immers ook een verantwoordelijkheid inzake deze klimaatafspraken.

Het recht op een woning is een belangrijk recht. Net zoals in het zomerakkoord maatregelen werden genomen die het de mensen gemakkelijker maken om een woning te bouwen, worden nu maatregelen aangekondigd voor sociale huurders, die hen zouden helpen om vlotter en gemakkelijker sociale huurwoningen aan te kopen. Onze fractie heeft er geen probleem mee dat mensen worden aangespoord om eigenaar te worden van een woning. Dat is een belangrijke maatschappelijke investering, maar er zal altijd een grote groep van mensen overblijven, die een sociale woning huren en economisch en sociaal niet in staat zijn om die woning te verwerven. Uit de cijfers blijkt dat de meeste van deze huurders alleenstaanden zijn, dikwijls met kinderen en met een laag inkomen. Als men nagaat wie er in Vlaanderen eigenaar wordt, constateert men dat het omzeggens alleen tweeverdieners zijn.

Deze maatregel is misschien interessant, maar biedt geen antwoord op de vraag naar voldoende huurwoningen. Er werd in het Vlaams regeerakkoord een engagement aangegaan om het aantal sociale huurwoningen op te drijven. Het is niet omdat het nu gemakkelijker wordt om eigenaar van een huurwoning te worden, dat dit ons van dit engagement ontslaat. Wij zullen het pakket huurwoningen drastisch moeten optrekken om deze mensen een kans op goed wonen te geven, zeker nu in de vakantie nogmaals duidelijk is geworden dat wonen en de kostprijs ervan een van de belangrijkste oorzaken van armoede in Vlaanderen is.

Wat het onderwijs betreft, moeten de beloftes worden waargemaakt. Heel wat voorgangers op dit spreekgestoelte hebben het er reeds over gehad. Ik maak het kort. Wij zijn zeer tevreden over het feit dat zorgbreedte en extra aandacht voor leerstoornissen en de zorgcoördinatie op budgettair vlak en op het vlak van personeel daadwerkelijk wordt opgenomen. Het gaat terug op een resolutie die ik tijdens de vorige legislatuur heb laten goedkeuren en die nu in de begroting budgettair wordt vertaald. Het was een voorwaarde die wij bij de goedkeuring van het gelijkheidsdecreet hadden gesteld. Misschien zijn er nog onvoldoende middelen, misschien beantwoordt het niet volledig aan alle noodwendigheden, maar de eerste aanzet is gegeven. Hierop hebben wij jaren gewacht en dit verheugt ons.

Een tweede stelling bestaat erin dat niet de netten, maar de scholen centraal moeten staan bij de financiering van het onderwijs. We zijn het daar in theorie blijkbaar allen over eens. De rondetafelconferentie, en zeker de werkgroep die ik voorzat, was duidelijk terzake : alle scholen moeten op dezelfde manier worden gefinancierd, vertrekkend van leerlingen, volgens hun specifieke behoeften. Die behoeften kunnen dus verschillend zijn per leerling, maar ze moeten in parameters worden berekend. Scholen moeten over voldoende middelen kunnen beschikken om goed onderwijs te kunnen geven.

Het gaat onze fractie niet om het gelijk leggen van de lat tussen netten, het is de lat tussen scholen die gelijk moet worden gelegd. We moeten het verhaal van het Tivoli-akkoord verlaten, mijnheer de minister-president : dat was immers een nettenverhaal. Onze fractie vraagt dan ook van de minister van Onderwijs een nieuw tijdpad, waarmee ze duidelijk maakt hoe en binnen welke termijn ze deze omslag qua financiering zal en kan realiseren. Er moet een perspectief worden gegeven, en er moet duidelijkheid worden gecreëerd over de tussenstappen. Dan zal er een duidelijk antwoord zijn. Nu is er immers sprake van al te suggestieve benaderingen en kwaadwillige theorieën die worden geformuleerd door de oppositie of bepaalde koepels. Mijnheer de minister-president, ik ga er van uit dat dit tijdpad zal worden uitgetekend, als onderdeel van de beleidsbrief van de minister van Onderwijs.

Is er minder mobiliteit en meer veiligheid ? Er werden al heel wat middelen vrijgemaakt voor het openbaar vervoer. Misschien onvoldoende, want er blijkt dat we wel meer mensen hebben op de tram of in de bus, maar nog steeds niet minder mensen of wagens op de weg. De files zijn niet korter ge-

Sannen

worden. Blijkbaar zijn we niet in staat, welke inspanningen we ook doen, om daadwerkelijk greep te krijgen op deze mobiliteitsproblematiek. We moeten op zoek gaan naar nieuwe, misschien radicalere antwoorden, maar het kan niet dat onze wegen op een dergelijke wijze bijkomend verkeer blijven aanzuigen, met alle maatschappelijke en sociale, maar ook economische kosten die dat met zich meebrengt.

Het wegwerken van de gevaarlijke punten kan de verkeersveiligheid vergroten. Mijn fractie is dan ook heel erg verheugd over de bijkomende middelen ter waarde van 100 miljoen euro waarin nu wordt voorzien, maar dan moeten die ook daadwerkelijk en snel worden aangewend. Op dit ogenblik blijft dit een pijnpunt bij de begroting van infrastructuur. Met het ritme van vandaag zullen we ons doel over vijf jaar niet bereiken. We moeten dit ritme, dit aanwendingspercentage snel kunnen opdrijven.

Mijnheer de minister-president, op het einde van uw Septembeerklaring pakte u uit met een nieuw initiatief inzake technologie. Er komen open dagen en daarnaast de organisatie van een meerdaags technologiesymposium. Onze fractie heeft daar geen problemen mee, op voorwaarde dat dit geen kloon wordt van Flanders Technology.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer Sannen, dit verbaast me. U zegt vrijwel woordelijk hetzelfde als wat ik deze voormiddag heb gezegd inzake mobiliteit. Ik had graag ook jullie alternatief gehoord. Wat zijn jullie concrete voorstellen ? Waar blijft het Mobiliteitsplan Vlaanderen en de geïntegreerde aanpak ? Hoe staan jullie tegenover het CD&V-alternatief van de invoering van het Vlaams wegvignet ? Inschrijvingstaks en dergelijke zouden worden vervangen door een wegvignet, waarop alle Vlamingen 15 tot 20 percent korting kunnen krijgen. Doordat de buitenlanders zullen betalen, zullen we jaarlijks 4 tot 5 miljard frank extra binnenkrijgen. Dit zijn alternatieven waardoor we een aantal inhaalbewegingen zullen kunnen doen, niet via de trucjes van het FFEU, maar structureel. Die inkomsten zullen we elk jaar krijgen.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Decaluwe, ik ken u als een heel actief parlementslid. In die zin verbaast deze vraag me. In het verleden hebben we heel wat debatten – en zelfs een plenair debat – gehad over mobiliteit en de verkeersproblematiek.

In de commissie heeft de heer Malcorps heel duidelijk onze standpunten geformuleerd. Ik zal in elk geval mijn fractiesecretaris vragen om u de verslagen nog eens te bezorgen, zodat u een duidelijk antwoord krijgt. Ik zal het debat van vorig jaar nu niet meer herhalen.

De heer Carl Decaluwe : Dat is nu juist het punt. Ik heb daarnet de heer Vermeiren duidelijk horen vertellen dat het gaat over het liberale uitvoeren van het programma. Mijnheer Sannen, dat is het juist. U slaagt er niet in groene accenten te leggen. Uw groene voorstellen geraken gewoon niet in dit parlement. Dat is de realiteit, en u geeft dat voor een stuk toe. Ik heb ook al gelezen wat de voorstellen van de heer Malcorps zijn.

De heer Ludo Sannen : Waarom vraagt u het dan ?

De heer Carl Decaluwe : Ik stel gewoon vast dat die groene accenten rond mobiliteit er totaal niet zijn. De heer Vermeiren heeft het al bevestigd : het is inderdaad een liberaal programma. Inzake mobiliteitsbijsturing slaagt u er niet in om daar iets aan te doen. U zegt inderdaad terecht dat u niet bij machte bent om bij te sturen.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Decaluwe, ik wil dit eenzijdig verhaal toch enigszins corrigeren. Alle investeringen inzake openbaar vervoer en inzake De Lijn steunen we. Alle investeringen inzake meer fietspaden steunen we. Alle investeringen die nu gepland zijn inzake het wegwerken van de gevaarlijke punten steunen we. We hebben alleen een pijnpunt aangehaald over de snelheid van de implementatie. Dat is een technisch probleem, waarvoor ik vraag dat de regering er werk van maakt.

De heer Carl Decaluwe : Steunt de Agalev-fractie de regering ook op het volgende punt ? Het is inderdaad een van de grote verdiensten van deze regering dat ze daadwerkelijk inspanningen levert inzake het openbaar vervoer. Er zijn bijvoorbeeld meer reizigers. Dit neemt echter niet weg dat men momenteel voor De Lijn naar een NMBS-scenario gaat : het faillissement. We weten dat er structurele tekorten zijn tussen de 5 en de 20 miljoen euro per jaar. Het pensioenfonds van De Lijn heeft als gevolg van het beursklimaat een tekort tussen de 5 en de 7 miljoen euro. Deze Vlaamse regering zal dat moeten bijpassen. Is dat ook de strategie die Agalev voert, om De Lijn als overheidsbedrijf gewoon naar de knoppen te helpen – bij manier van spreken – omdat men er niet in slaagt de basismobiliteit op een efficiënte manier te organiseren ?

De heer Ludo Sannen : Het is in elk geval onze bedoeling om De Lijn als operationeel bedrijf te handhaven. Ik vind het namelijk belangrijk dat de overheid zelf greep blijft houden op de organisatie van het openbaar vervoer. *(Opmerking van de heer Jos Geysels) (Rumoer bij CD&V)*

De heer Eric Van Rompuy : U moet de congresstukken eens lezen ! Mijnheer Geysels, dat zijn hele paragrafen met standpunten, die in dit parlement trouwens al zijn voorgelezen. U doet daar niets aan. *(Opmerking van de heer Jos Geysels) (Rumoer bij CD&V)*

De voorzitter : Mag ik vragen om een einde te maken aan deze 'Latijnse interruptie' ? *(Gelach)*

Mijnheer de fractievoorzitter, ik stel voor dat de CD&V-fractie ons allemaal de congresstukken bezorgt, zodat we die kunnen lezen en ze veelvuldig kunnen citeren. *(Gelach)*

De heer Ludo Sannen : Tot slot wil ik nog iets zeggen over het aangekondigde initiatief rond het technologiesymposium, waarvan we hopen dat het geen loutere kloon is van Flanders Technology. Mijnheer de minister-president, in dit verband is het belangrijk dat we naast de traditionele paden van technologische vernieuwing ook ruimte creëren voor andere technologie. Meestal gaat het over biotechniek, ICT en nieuwe materialen. Er moet echter ook aandacht zijn voor de ontwikkeling van nieuwe milieutechnologieën.

Ik verwijs naar Kyoto. Iedere groep in de samenleving heeft hierin een belangrijke opdracht. Het is ontzettend belangrijk dat Vlaanderen hierrond een impuls geeft om aan te tonen dat we in staat zijn om inzake milieutechnologie een positie op de markt te verwerven. We hebben in het verleden aanzetten gehad die we snel opnieuw verloren. We kennen allemaal het verhaal uit Zuid-Limburg over de windmolens, zoveel jaar geleden. Uiteindelijk moeten we zelf technologische middelen ontwerpen die de duurzame ontwikkeling garanderen.

Een 2e bedenking bij het symposium en de open technologiedag is dat de link moet worden gelegd tussen wat mensen beroert – wat hen verheugt en verontrust – op het vlak van technologie en technologische ontwikkeling. Het parlement kan door middel van een debat, en zeker door middel van het VIWTA waarover het nu beschikt, een rol spelen om van het technologiesymposium geen louter kritiekloos tentoonspreiden van mogelijke ontwikkelingen en dynamiek te maken.

Mijnheer de minister-president, door een goede samenwerking met het parlement kunnen de door u in de Septembeerklaring geformuleerde krachtlijnen, worden omgezet in concreet beleid. Onze fractie is in elk geval bereid daar op een constructieve wijze aan mee te werken en zal haar verantwoordelijkheid opnemen, opdat ook dit jaar in het Vlaams Parlement een boeiend en vruchtbaar politiek jaar wordt, en niet enkel een jaar van kiescampagnes voor de federale verkiezingen. Het is met die ingesteldheid dat onze fractie haar vertrouwen geeft aan uw regering. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, ik wens niet in te gaan op alle onderwerpen die hier vandaag al zijn aangeraakt, en beperk me tot enkele thema's die ons ter harte gaan.

Er is al heel wat gedebatteerd over de forfaitaire verhoging van de premie voor de Vlaamse zorgverzekering. Samen met die verhoging komt er een uitbreiding van het aantal gerechtigden tot de minder zwaar zorgbehoevenden in de rusthuizen, een vereenvoudiging van de aanvraag en een controle op de toewijzing door de ziekenfondsen.

De discussie over het optrekken van de premie naar 25 euro is mijns inziens wat overtrokken, zowel wat het bedrag zelf betreft, als wat het forfaitaire karakter ervan betreft. Principieel gezien is een inkomensgebonden premie natuurlijk de meest sociaal rechtvaardige. Maar moeten we een complex systeem van inkomensgerelateerde inning op touw zetten om ten slotte gemiddeld per Vlaming op 1.000 frank uit te komen ? De kosten daarvan zouden weleens hoger kunnen liggen dan de opbrengst. Het staat echter in het regeerakkoord. Bovendien vermoed ik dat hoe dan ook in de loop der jaren de kosten, en dus de inkomensnoden voor de zorgverzekering zullen stijgen. Daarom is dit debat wel belangrijk.

Een aparte inkomensgerelateerde inning via de ziekenfondsen is niet mogelijk. Er blijven dan nog 2 mogelijkheden over. Ofwel wordt er gefinancierd via de algemene middelen, ofwel via zorgopcentiemen. Een financiering via de algemene middelen vergt echter zo'n massale interne herschikking, dat we niet anders kunnen dan opcentiemen te heffen op de personenbelasting. Dat is natuurlijk een toegewezen gerichte belasting, niet voor de Vlaamse begroting als zodanig, maar voor een specifiek zorgfonds of -verzekering. Dat is duidelijk en admi-

Lauwers

nistratief eenvoudig. Het staat de Brusselaars vrij om al dan te betalen. Uiteindelijk zullen we wel voor dit systeem moeten kiezen.

De minister-president en anderen hebben al verwezen naar een verordening van de Europese Commissie om het stelsel te herzien. Mijnheer de minister-president, ik ben maar een eenvoudig parlamentslid, maar de brief die u hebt geschreven aan de Europese Commissie lijkt mij nogal meegaand. De Europese Commissie gaat uit van het beginsel van de werkstaat als basis van sociale zekerheid. De Vlaamse zorgverzekering, en dat zegt u in uw antwoord uitdrukkelijk, is geen sociale zekerheid volgens de definitie die wij daaraan geven, namelijk gebaseerd op de inkomens uit arbeid, maar het is bijstand aan personen. De Vlaamse zorgverzekering is trouwens niet eens een werknemersverzekering, integendeel, de gerechtigden zijn per definitie geen werknemers meer. Het staat volledig los van het statuut dat mensen hebben gehad in de loop van hun actieve leven.

De Raad van State en het Arbitragehof hebben bevestigd dat dit conform onze interne wetgeving is, maar nu probeert de Franse Gemeenschap via Europees Commissaris Busquin de Vlaamse zorgverzekering aan te vechten bij de Europese Commissie, en blijkbaar met succes. Men wil het beschouwen als een verzekeringsstelsel in de definitie van sociale zekerheid, namelijk gebaseerd op werknemersbijdragen, en dan geldt inderdaad het principe van de werkstaatbelasting in Europees verband. Ik vind dat u daarin nogal snel meegaat in uw brief van 19 juli. U hebt tijd gekocht tot januari 2004 om dit op te lossen, maar als we de Europese Commissie zouden volgen, zouden we tot de eigenaardige situatie kunnen komen dat een Vlaming die in Nederland heeft gewerkt, niet kan genieten van de zorgverzekering, maar een Nederlander die in Vlaanderen heeft gewerkt, wel.

Welke oplossing er ook uit de bus komt, laat me heel duidelijk stellen dat we geen enkele hervorming van de financiering kunnen steunen die aanleiding zou kunnen zijn om ze te federaliseren in onze eigen wetgeving. Voor ons blijft het bijstand aan personen en ik ben ervan overtuigd dat dit ook uw overtuiging is. We mogen geen financieringsmechanisme in gang zetten dat daartoe aanleiding zou kunnen geven. Een koppeling aan de financiering op arbeid is voor ons werkelijk 'no pasarán'. U weet dat we vinden dat er wat dat betreft al te veel federaal wordt georganiseerd, zoals de kinderbijslag of de gezondheidszorgen, om regionale ver-

schillen in noden te kunnen beantwoorden. Het punt is niet dat er solidariteitsmechanismen kunnen bestaan.

Ik wil ook even een lans breken voor het stedelijk beleid en er een klein accent in leggen. Mijnheer de minister-president, u hebt gezegd dat de stadsvlucht daalt. Dat is juist. Het nieuwe Gemeentefonds organiseert de solidariteit van de residentiële gemeenten in de rand met de steden. We mogen dit niet teniet doen door al te snel woonuitbreidingsgebieden aan te snijden in het buitengebied. Dat zou de stadsvlucht opnieuw kunnen aanwakkeren. De verbetering geldt voor vijftigplussers en kapitaalkrachtige alleenstaanden en niet voor de modale gezinnen met kinderen. Daarom moeten we projecten als lofts, het wonen boven winkels en dergelijke, specifiek richten op modale gezinnen met kinderen. De stadsvernieuwing dreigt eenzijdig te evolueren naar hippe buurten met een bruisend cultureel en horecaleven voor volwassenen, meestal niet zo kindvriendelijk en in ieder geval niet betaalbaar voor modale gezinnen.

Ik wil iets zeggen in de marge van tewerkstellingsmaatregelen, ondernemingsbevordering en dergelijke. Een regio die geen eigen grondstoffen heeft, maar wel havens, moet uiteraard in infrastructuur blijven investeren om ervoor te zorgen dat die havens nuttig zijn, onder meer voor transport. Die regio moet ook investeren in een KMO-beleid, in het saneren van brownfields, in de integratie van nieuwkomers teneinde die gemakkelijker bij de arbeidsmarkt te betrekken, en in onderwijs omdat kennis onze belangrijkste grondstof is.

Wat onderwijs betreft, wil ik terloops aan minister Vanderpoorten melden dat wij een bijzonder groot belang hechten aan een leerlingenstatuut in het secundair onderwijs waarin de participatie van die scholieren centraal staat als een doel op zich, en dus niet zozeer om de school te besturen. We zien daarin een nuttige oefening in democratie en overleg. We dringen er daarom bij de minister op aan daar echt werk van te maken.

Een regio die geen eigen natuurlijke stoffen heeft, moet dus investeren in alles wat ik daarnet heb opgesomd om een en ander rendabel te maken. Ik wil echter sterk benadrukken dat zij daarnaast ook in cultuur – zowel in de grote als in de kleine – moet investeren, om te verhinderen dat Vlaanderen alleen maar een economische regio zou worden rond een paar havens en een Europese hoofdstad.

Wij willen Vlaanderen met haar immigratie ook behouden als een Europese cultuurregio. We hech-

Lauwers

ten daar enorm veel belang aan. Dit betekent dat we meer willen investeren in de hervorming van het sociaal-cultureel werk als draagvlak van het sociale weefsel en als actor in het levensbreed leren. Het betekent ook dat we moeten blijven investeren in cultuurspreiding, in eigen culturele producten en instellingen, in internationale uitstraling met festivals en orkesten, maar ook in internationale instraling waarbij ik bijvoorbeeld denk aan de specifieke opdracht van de Singel.

Mijnheer de minister-president, ik vraag u dus met klem om bij de opmaak van de detailcijfers van de begroting een oplossing te zoeken en een ultieme inspanning te doen om grote besparingen ten belope van circa 60 miljoen frank bij de Vlaamse Opera, bij de Filharmonie, bij het Vlaams Radio Orkest en bij het Concertgebouw in Brugge te kunnen vermijden.

Ik zeg daarmee niet dat er op cultuur helemaal niet bespaard moet worden. Ik vraag dit ook niet omdat het toevallig een Spirit-minister is die cultuur onder zijn bevoegdheid heeft. Ook indien dit niet het geval was, zou ik dit hebben gevraagd. Ik vraag dit omdat de Vlaamse regering goed moet beseffen dat voor een regio die zijn grondstoffen vooral uit de hersenen van de inwoners haalt, het cultuurbeleid een antiserum vormt om niet alleen maar economisch, alleen maar rationeel, alleen maar individueel te denken en te handelen, zonder een volgehouden cultuurbeleid. Zonder een volgehouden cultuurbeleid wordt een regio die uitsluitend aandacht heeft voor het fiscale, het economische, het rationele, de tewerkstelling, het KMO-beleid en het wetenschapsbeleid van Vlaanderen misschien wel een welvarende regio, maar dan met onvoldoende voeding en voeling voor het emotionele, het ontroerende, het beroerende, het pakkende, het emotionele, ja zelfs soms het shockerende, stuk voor stuk gevoelens die we moeten blijven koesteren om een beschaving te blijven.

Ik beseef dat dit grote woorden zijn en ik begrijp ook de cijferlogica van begrotingsspecialisten die er op wijzen dat er reeds veel geld naar cultuur is gegaan. Dit is misschien wel juist, maar het neemt niet weg dat onze achterstand tegenover een aantal buurlanden en regio's blijft. Daarom pleit ik voor een evenwicht tussen economische stimuli en cultuurimpulsen ten einde te verhinderen dat Vlaanderen weliswaar welvarend blijft, maar cultureel armer zou worden.

Ik denk en hoop dat u mijn boodschap goed begrepen hebt.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Lauwers, ondertussen heb ik de liefde voor de cijfers ontdekt. Het voordeel van de cijfers is dat zij de waarheid aan het licht brengen.

Uit die cijfers blijkt namelijk dat het budget voor cultuur tussen 1999 en 2003 met 43,7 percent gestegen is. Als we dat in cijfers omzetten, is er een stijging van 269 naar 387 miljoen euro. Als gewezen minister van Economie kan ik bevestigen dat dit een grotere stijging is dan die van het economiebudget. Wat er met die middelen gebeurt, is vanzelfsprekend de bevoegdheid van de minister.

De heer Herman Lauwers : Mijnheer de minister, ik betwist de cijfers zeker niet. Ze zijn de uitvoering van decretaal vastgelegde beslissingen. Daar zijn de verhogingen doorgevoerd. Daarnaast zijn er bijkomende middelen geweest voor een aantal bijkomende investeringsdossiers. Ik ontken dat niet. Ik heb het alleen over de gevolgen van een aantal beslissingen, zelfs ingaand tegen vroegere engagementen van de Vlaamse regering. Daarom vraag ik u met aandrang om dit te herzien.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Als ik u goed heb begrepen, en als ik vandaag de kranten lees, zijn er besparingen in de Filharmonie, in het VRT-koor, enzovoort. Uw fractie vraagt dus dat die besparingen teniet worden gedaan, en dat de bedragen die door de ministerraad werden goedgekeurd, in hun oorspronkelijke staat worden hersteld.

De heer Herman Lauwers : Mijnheer Van Rompuy, op dit ogenblik liggen alleen de totaalbedragen vast. De detailbedragen in de begroting liggen nog niet vast. Als die totaalbedragen zouden blijven wat ze vandaag zijn, dan heeft dat inderdaad gevolgen voor de opera, de Filharmonie, enzovoort. Wij vragen aan de regering om bij de vaststelling van de detailbedragen na te gaan of die gevolgen niet ongedaan kunnen worden gemaakt.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil in deze mijn verantwoordelijkheid nemen. In de begrotingsbesprekingen werden de middelen afgerond. Ik heb een besparing van 300 miljoen frank op mij genomen. Daarvan zal een deel op infrastructuur worden bespaard. Daardoor kan de begrotingsspanning worden gemilderd. Er blijft dan nog 60 miljoen frank over. Het is mijn verantwoordelijkheid om daarvoor een oplossing te vinden. In elk geval zal daarover binnen de regering nog gesproken worden.

De heer Herman Lauwers : Mijnheer de voorzitter, ik heb nog niets gezegd over allerlei zaken die ons ter harte gaan : over de internalisering van de afvalkosten, bijvoorbeeld. Daarover moeten we een grondige discussie voeren omdat dit aan de fundamenten van de afvalverwerking raakt. Ik heb het niet gehad over de defederalisering van de ontwikkelings samenwerking, ik hoop dat minister Vogels daarvan werk zal maken. Ik heb niets gezegd over de sociale huisvesting, hoewel we in Vlaanderen de laagste graad van sociale huisvesting hebben van Europa, en er nood is aan huurwoningen in elke gemeente. Ik heb niets gezegd over de implementatie van het sociaal huis in elke gemeente.

Mijnheer de minister-president, een deel van mijn fractie, onder meer de Spirit-leden, zal haar vertrouwen schenken aan de regeringsverklaring. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Chris Vandebroek (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, collega's, sta me toe op voorhand een woord van dank te richten tot de voorzitter van deze assemblee en tot de heer Lauwers voor de modus vivendi waardoor de fractie, gegeven de omstandigheden, 2 sprekers kan afvaardigen.

Mijnheer Lauwers, u zult het mij tegelijk ook vergeven dat ik maandag inspiratie heb geput uit het betoog van mevrouw Demeester, die heel even de assemblee mocht voorzitten en stelde dat we slechts optimaal kunnen functioneren door middel van spraak en tegenspraak. Mijn betoog zal dan ook een tikkeltje afwijken van het uwe.

Collega's, ik dank de goden dat ik hier ondertussen al 8 jaar zitting kan en mag hebben en ik hoop dat er nog vele jaren bij zullen komen. Ik kan dus terugblikken op 8 jaar. Het zal wellicht een afwijking zijn uit mijn ander leven om steeds te willen evalueren. Ik wil hier echter ook evalueren als politicus en niet alleen als academicus. Deze Septemberver-

klaring is de allerzwakste die ik in 8 jaar heb gehoord. (*Rumoer*)

Met excuses voor mijn woordgebruik, maar ik heb deze voormiddag al heel veel prietpraat gehoord. Ik noem het de zwakste Septemberverklaring om 2 soorten redenen : formele en inhoudelijke. Ik schets u eerst heel kort de formele redenen. Maandagnamiddag hebben we de Septemberverklaring gehoord, waarna we de tekst nog eens rustig konden nalezen.

Mijnheer de minister-president, ik weet niet wie de pen heeft vastgehouden, maar voor mij was duidelijk dat de tekst in a hurry werd geschreven, misschien wel 's avonds, na de autoloze zondag of misschien de volgende ochtend, op een blauwe maandag. Ik wil echter geen steen werpen naar de tekstschrijver van dienst, want u moest de tekst ook debiteren. Ik kan me vergissen, maar mijn impressie was dat u zich niet goed voelde bij de tekst, want u hebt die erdoor geramd, alweer in a hurry. Het was voor u een noodzakelijk klus. Wij konden en mochten rap luisteren en naar best vermogen goed luisteren.

Er is nog een formeel elementje waarop ik wil wijzen. Ik wil niet in detail gaan, dat reserveer ik voor de begrotingsbesprekingen van november en december. Iedereen, en in het bijzonder de collega's van de meerderheid, moet toch toegeven dat de manier waarop de begroting de voorbije weken en maanden aan bod is gekomen, op een carrousel leek. Bij de start van het reces was er de nota van de SERV waarnaar al werd verwezen. Daarin was sprake van een tekort van, afgerond, 300 miljoen euro. Dat probleem moest worden geregeld. Daarna kwam de zogenaamde geheime nota van minister Van Mechelen, waarin werd gesteld dat het tekort nog veel groter zou zijn, ruim 600 miljoen euro, maar binnen de kortste keren moest deze tijding weer verdwijnen. Later kwam de regering samen op een ochtend en was er nog sprake van een tekort van 270 miljoen euro. Begrijp wie het begrijpen kan, maar 's middags was op het radio-nieuws nog slechts sprake van een tekort van 200 miljoen euro. Het ging dus bijzonder snel. Nu, bij de afronding, is helemaal geen sprake meer van de genoemde cijfers, want nu is er een overschot. Uiteraard moeten we dit alles ten gronde bestuderen en evalueren bij de begrotingsbespreking.

De primeur voor de pers kwam tussen de toelichting aan de pers en de Septemberverklaring : voor minister Vogels komt er in extremis 7,5 miljoen euro bij. Als sociaal voelend lid van de N-VA uit ik daarvoor natuurlijk mijn dank, maar tussendoor

Vandenbroeke

volgde ook de melding dat er op het vlak van cultuur wezenlijke herzieningen zijn. Genomen engagementen zullen niet worden nageleefd. Mijnheer de minister van Cultuur, ik wens u volgende week heel veel succes in de Vooruit.

Ik wil nog ingaan op 5 concrete punten. Op de eerste bladzijde staat een statement waar ik van achterover val. Een persorgaan heeft dat trouwens ook opgemerkt. Er staat dat we 11 september goed hebben overleefd. Nu moet u mij vertellen wat dit in deze Septemberverklaring komt doen. De begrotingsopmaak bewijst dat we 11 september goed hebben overleefd, staat er. Dames en heren, 11 september 2001 was een politiek feit. Uit een analyse van de conjunctuur blijkt dat die al aan het vertragen was sinds april 2001. Dat is 5 maanden voor het politieke feit van 11 september. We moeten politieke feiten indachtig zijn, maar bij de opmaak van een begroting is vooral de conjunctuur belangrijk. De werkelijkheid is dat die al aan het vertragen was. Toen we startten in 1999 kon het geld niet op, maar het kan verkeren. We verwachtten dan ook van de Septemberverklaring dat er rekening wordt gehouden met de conjunctuur. Er zou voor zuurstof voor de democratie en de economie worden gezorgd, maar ik vind hier niets van terug.

Tijdens het zomerreces heeft federaal vice-premier, de heer Vande Lanotte, gezegd dat er iets schort aan het Vlaams Parlement – hij bedoelde natuurlijk de Vlaamse regering – omdat de investeerders het laten afweten. De buitenlanders worden niet aangetrokken, maar veeleer afgestoten. De minister-president was gepikeerd, maar het is de waarheid. Als iemand daar nog aan zou twijfelen, dan moet die de tewerkstellingscijfers maar eens bekijken. We zitten terug op het niveau van 1999. Minister Landuyt reageert daarop door te stellen dat het einde van het jaar moet worden afgewacht. Er moet ook worden gekeken welke maatregelen er federaal zullen worden genomen. Daarna overweegt de minister misschien een surplus. Dat is een manifeste fout. Leden van de regering, wees dan ook niet verrast als het wantrouwen groeit, als de actieve bevolking twijfelt, als de jonge mensen het niet meer zien zitten en de afgestudeerden panikerren.

Ten tweede wil ik verwijzen naar de slotparagraaf van de Septemberverklaring die vreemd overkomt. Volgens mij is die wel geschreven door de minister-president. We krijgen 19 bladzijden lang een goednieuwsshow.

In de laatste 5 lijnen van de tekst wordt meegegeeld dat we het doemdenken achterwege moeten laten. We zijn het met ons allen verplicht om integendeel de vonk van het vertrouwen terug in de gemeenschap te brengen. Geachte collega's, hoe zit het nu ? We krijgen 19 bladzijden lang de goednieuwsshow. Op het einde staat er echter een pleidooi tegen het doemdenken en voor de vonk van het vertrouwen.

Wat schort er dan in de maatschappij ? Mijnheer de minister-president, de reden waarom u die laatste paragraaf hebt geschreven, is dat de goednieuwsshow zwaar overtrokken is. Net zoals wij allemaal, weet u waarmee de mensen bezig zijn en waar ze van wakker liggen. Het gaat om een vijftal onderwerpen, jaar na jaar dezelfde. Enkel de volgorde kan veranderen. Zo'n 3 tot 4 jaar geleden stond onderaan de lijst de arbeid en tewerkstelling. Vandaag staat die bezorgdheid op nummer twee. Op één staat het toekomstperspectief. Onderschat de gemeenschap niet. Ze is ongerust over de sombere wolken van de sociale wereld. Het gaat om de wereld van de vergrijzing, de wereld van de veroudering, de problemen inzake de betaalbaarheid van de gezondheid en de gezondheidszorg, de betaalbaarheid van de pensioenen, de betaalbaarheid van de RVT-bedden, de betaalbaarheid van het welzijn.

Geachte collega's, ik weet ook wel dat we daar tot nader order niet veel aan te zeggen hebben. Sinds de vorige legislatuur hebben we wel één element uitgewerkt. Vandaag willen we dat operationeel maken. Er schort echter al iets aan. Het gaat om het Zorgfonds en de zorgverzekering. Mijnheer de minister-president, ik lees in de tekst dat er vandaag 17,5 miljard frank in het fonds zit. Het fonds is opgestart tijdens de vorige legislatuur. Toen zat er meteen al 4 miljard frank in. Wat is echter de realiteit ? Dat bedrag is veel te laag. Nu de zaak stilaan op kruissnelheid komt, zijn er al problemen. Volgens de N-VA moet de inbreng van de algemene middelen worden opgetrokken. Dit is sociaal verantwoord. Er moet wel meteen voor de basisinpuut worden gezorgd.

Waar is het fout gelopen ? Het gaat om een historische fout. Indien we het kijk- en luistergeld een nuttige bestemming hadden gegeven, dan zat er op het eind van deze legislatuur in de pot van de sociaal verantwoorde voorzieningen 100 miljard frank. *(Applaus bij CD&V)*

Dit is de realiteit.

Mijnheer de minister-president, leden van de regering, een volgend punt is het welles-nietesspelletje

Vandenbroeke

over de belasting. Als woordvoerder van de N-VA vind ik dat, telkens de concurrentiekracht van de Vlaamse economie hierdoor wordt versterkt, we u met veel instemming de afbouw van de fiscaliteit gunnen. Evenzeer vind ik echter dat het discours inzake de fiscaliteit moet worden herzien. Zijn belastingen op zich asociaal? Het hangt ervan af wat we met die belastingen doen. Als we ze aanwenden voor infrastructuur, voor sociaal verantwoorde collectieve voorzieningen, dan zeg ik: hoe meer hoe liever.

Mijnheer de minister-president, vermijd de historische fout en leg de homo ludens in deze regering eindelijk het zwijgen op. Ik vraag u met aandrang, mijnheer de minister-president: wanneer zal de homo faber, de homo economicus het opnieuw voor het zeggen hebben? Hij heeft het voor het zeggen gehad in uw regering, maar u hebt hem op een ander departement gezet, namelijk Financiën en Begroting. Dit is de realiteit.

Ik wil nog even een kleine illustratie geven, hoewel ik wel weet dat men met cijfers alles kan bewijzen. U hebt een poging gedaan, mijnheer de minister-president, die ik heb geapprecieerd. De heer De-weerd doet vandaag ook een poging in een bepaald persorgaan. Ik breng de mijne in het midden. Het gaat mij erom hoe burgers evalueren wat wij aan het doen zijn.

De voorzitter: De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys: Het is de eerste keer dat ik in dit parlement de stelling van de N-VA over fiscaliteit hoor. Ik vind dat belangrijk.

Ik heb begrepen dat u vindt dat fiscale verlaging kan voor bedrijven, maar niet voor de burgers. U vraagt zich af waar en hoe de Vlaamse regering zuurstof geeft. Welnu, als de Vlaamse overheid voor 20 miljard frank kijk- en luistergeld afschaft, dan betekent dat zuurstof voor de burger, zuurstof voor de gezinnen. Als we het hebben over ons economisch beleid in de meest ruime termen, dan weet u zeer goed dat het consumptiegedrag van de burger heel belangrijk is. Welnu, die 20 miljard frank is de grootste injectie die ik heb gekend. Ik kan dit niet rijmen met uw discours, waarin u pleit voor meer zuurstof, niet alleen voor de bedrijven maar ook voor de mensen. Iedereen is het erover eens dat die zuurstof belangrijk is in een periode waarin we economisch gezien in een terugval zitten. Welnu, dan vind ik dat men niet alleen een verlaging van fiscaliteit moet doorvoeren voor bedrij-

ven, zoals in de federale regering. Dat doet deze regering onder meer specifiek met de SBIC die er in de toekomst zal komen. Deze regering vindt dat er naast de verlaging van lasten voor het bedrijfsleven, ook een verlaging moet komen voor de burger.

Ik stel vast, mijnheer Vandenbroeke, dat u op het vlak van het fiscale beleid op gelijke voet staat met CD&V. Eigenlijk bent u geen voorstander van fiscale verlaging, eigenlijk pleit u voor een grotere uitgavenpolitiek en dat stoort mij. Iedereen weet dat men, vooraleer men kan uitgeven, eerst moet investeren. Fiscale verlagingen zijn nog altijd het beste element om te investeren in onze economie. *(Applaus bij de VLD en Spirit)*

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback: Wat het eerste punt van zijn tussenkomst betreft, heet ik mijn nieuwe partijgenoot, de heer Denys, welkom.

Bij uw betoog hadden we dezelfde reflex, mijnheer Vandenbroeke. Het deed mij een beetje huiveren toen u het had over de homo economicus en de 'gewone mens'. Als het goed is voor de economie en voor de bedrijven, dan moeten de belastingen blijkbaar naar omlaag. Als het gaat om de gewone mens, dan moeten de belastingen blijkbaar omhoog, want dan mag het zoveel kosten als het wilt. Hoe meer, hoe liever, zei u. Als dat inderdaad het standpunt is van de N-VA, als dat uw sociale en rechtvaardige samenleving is waar alleen de economie telt en waar belastingverlaging voor de burger niet belangrijk is omdat die geen enkel economisch nut heeft, dan wil ik dat nu wel graag uit uw mond horen.

De heer Chris Vandenbroeke: Ik ben bijzonder blij met deze twee tussenkomsten. Collega's, dit bewijst dat men, als men te snel moet gaan, niet kan nuanceren. Waarschijnlijk was ik niet duidelijk genoeg. Ik herhaal en preciseer: wanneer het gaat om de concurrentiekracht, zegt de N-VA onverkort, en met applaus: ja. Ik ben verrast dat de sociaal-democraten dit niet goed hebben begrepen, maar dit kan natuurlijk niet ten koste gaan van infrastructuur, van collectieve voorzieningen, integendeel: daarvoor willen wij zelfs een surplus.

Welke uitdaging heeft deze regering? Ze moet 2010 voorbereiden. In de Septemberverklaring van de minister-president en in de toelichting van mevrouw Demeester staat dat we er door de inbreng van onze voorgangers en van de vorige generaties in zijn geslaagd om Vlaanderen op de kaart te zet-

Vandenbroeke

ten. We zijn ook vandaag nog schitterend in de uitbouw van de welvaartsstaat en de welzijnsstaat. Ik wil dit zo houden. De welvaartsstaat behouden betekent economisch functioneren en kunnen functioneren op het scherp van de snee. Het betekent ook concurrentieel zijn. Ik wil ook de welzijnsstaat behouden die de volgende jaren en in het bijzonder vanaf 2010 onder immense druk zal komen te staan. Daarom moeten er nu reserves worden opgebouwd die via materiële en immateriële zaken worden gegarandeerd. Ik spreek dan over een fiscaliteit met een sociaal doel. Dat is de N-VA.

Uit de Septemberverklaring blijkt een reflex van zelfgenoegzaamheid. Omstreeks 11 juli 2002 dacht ik een schitterend boek te hebben gelezen, namelijk het Vlaams Manifest van onze minister-president. Er werd gepleit voor meer ruimte voor de regio's. Ik was er zo enthousiast over dat ik de minister-president wou vragen het boek te signeren. Amper 48 uur later hoorde ik echter dat dat enthousiasme niet wordt gedeeld. We hebben minister Hasquin, minister Onkelinx, de heer Di Rupo en minister-president Van Cauwenberghe gehoord. De uitspraak van de zogenaamde regionalist Van Cauwenberghe ergerde me. Hij zei over minister-president Dewael dat hij hoffelijk verraderlijk uit de hoek kan komen. Mijnheer de minister-president, u moet niet te zelfgenoegzaam zijn. U bent gewaarschuwd. Wanneer u inderdaad iets institutioneels wilt bereiken, zult u dat goed moeten voorbereiden.

Mijnheer de minister-president, in verband met de zelfgenoegzaamheid wil ik het nog even hebben over de opendeurdagen voor de technologie. Ik ben daar natuurlijk mee akkoord, maar wees voorzichtig en bouw nuances in wanneer het gaat over spraaktechnologie. Ik zou daar niet te geweldig mee uitpakken. We hebben in dit parlement meer dan een keer vragen gesteld en interpellaties gehouden over de spraaktechnologie uit Ieper. Die technologie was schitterend, maar er is nooit veel voor gedaan. Wees dus voorzichtig met die opendeurdagen voor technologie en betrek de spraaktechnologie er niet bij.

Collega's, ik wil het nog even hebben over het onderwijs. Wat er ook wordt gezegd over het leerplichtonderwijs, ik voorspel dat er binnen 2 tot 3 jaar een enorm tekort zal zijn aan kleuterleiders en -leidsters, aan schoolmeesters, aan onderwijzers en aan regenten. We zullen het systeem van Nederland en Engeland hier ook krijgen. In die landen moet men huismoeders mobiliseren om bezigheids-

therapieën te geven. Besteed de nodige aandacht en lever de inspanningen die nuttig en nodig zijn. Er zijn al financiële inspanningen geleverd, maar niet voldoende.

Minister Vanderpoorten is niet aanwezig, maar er zijn voldoende collega's aanwezig uit de commissie voor Onderwijs. Er zijn meerdere interpellaties gehouden over het hoger onderwijs, maar antwoorden hebben we nooit gekregen. Wat zegt de zogenaamde bende van 139, ongeveer 10 percent van het voltijds zelfstandig academisch personeel? Die zegt dat het om je reinste improvisatie gaat en manen aan ermee op te houden en nog eens na te denken. Het is niet mooi meer. En dit is de toekomst. Ik heb vanmorgen zo vaak horen zeggen dat we de kennismaatschappij moeten voorbereiden.

Collega's, tijdens de vorige legislatuur werd er voor wetenschappelijk onderzoek gewerkt met een 2-4-6-8-miljardfasering. De bedragen zijn in frank uitgedrukt. Nu wordt er gesteld dat er een 4-8-12-16-miljardfasering nodig is om uit te komen op 1 percent van het BRP. Dat zijn niet de heer Van den Brande en ikzelf die dat beweren. Deze bewering komt uit de nota's van het VRWB, waar de heer Dillemans de pen vasthoudt en waar mevrouw Monard zich voor inzet. Dat zijn twee gekende namen.

Mijnheer de minister-president, die 60 miljoen euro zijn er in feite maar 40, want een gedeelte is afkomstig van het FFEU. We hebben de eerstvolgende jaren, tot in 2010, echter geen 40 maar 100 miljoen euro nodig om het Pact van Lissabon uit te voeren.

We bevinden ons in een scharnierperiode. Denk daar eens over na. In het verleden is ervoor gezorgd dat Vlaanderen op de wereldkaart staat. We staan in de top-10 van landen met de grootste welvaart en welzijn. Deze regering is echter aan het knoeien. Ze weet dat ze een historische fout heeft gemaakt. De homo ludens heeft gesproken, maar we hebben nood aan de homo economicus en de homo faber. Als dat gebeurt, zie ik het gunstig evolueren. Zo niet, word ik gedwongen om me als Vlaams realist aan doemdenken over te geven. *(Applaus bij de N-VA en CD&V)*

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik wil alle collega's die hier het woord hebben gevoerd van harte danken, wat ook de teneur van hun uiteenzettingen was. De voorzitter heeft er te

Dewael

recht aan herinnerd dat een debat over een Septemberverklaring moet gaan over de grote politieke keuzen die zich voor meerderheid en oppositie opdringen, in functie van de gekende budgettaire limieten. De komende weken zullen we die budgettaire limieten vertalen in het ontwerp van begrotingsdecreet. Op dat ogenblik moet men op basis van de verschillende programma's de nodige vragen stellen. In de Septemberverklaring daarentegen beperken we ons tot de grote politieke en maatschappelijke keuzen.

De discussie over de economische parameters doet me een beetje denken aan het debat dat we hier vorig jaar hebben gevoerd. Een van de weinige punten waarover ik het met de heer Vandenbroeke eens ben, is zijn oordeel dat de inzinking in feite al 6 of 7 maanden voor 11 september waarneembaar was. In het debat over de Septemberverklaring van vorig jaar vroeg men zich af of onze cijfers wel realistisch waren. Men vroeg zich af of de prognoses niet moesten worden bijgesteld ten gevolge van 11 september. Minister Van Mechelen heeft toen tot in den treure herhaald dat de budgetcontrole het geschikte ogenblik is om na te gaan of een bijsturing noodzakelijk is. Tijdens de begrotingscontrole zijn de cijfers voor de begroting 2002 wat bijgestuurd. Maar in elk geval is de rode draad van ons beleid dat we inzake begrotingen een volledig orthodox beleid voerden en dat ook zullen blijven doen.

De heer Van Rompuy is het daar niet mee eens. Onze realistisch opgestelde begrotingen worden jaar na jaar afgesloten met een overschot dat groter is dan wat was vooropgesteld. Vele andere landen van de Europese Unie kunnen daar alleen maar van dromen. Het is al de zesde opeenvolgende keer dat Vlaanderen daarin slaagt. En ere wie ere toekomt : de vorige Vlaamse regering is met die traditie begonnen, en wij hebben ze voortgezet.

Onze begroting vertoont op het einde van het jaar een groter overschot dan waarin werd voorzien, met een schuld die wordt afgebouwd. Bij het begin van de legislatuur hebben we de ambitie vooropgesteld om deze schuld tegen het einde van de legislatuur te halveren. Dit wordt inderdaad waargemaakt. Vervolgens kan worden vastgesteld dat er voor de toekomst een reserve wordt gecreëerd. In het Zorgfonds bijvoorbeeld zal tegen het einde van 2003 meer dan 440 miljoen euro of 17,75 miljard frank voorhanden zijn. Dat zijn reserveringen die in het vooruitzicht van de kostprijs van de vergrijzing zijn gemaakt. Wij zorgen er immers voor dat

deze kost wordt opgevangen. Tevens worden er grotere overschotten geboekt dan begroot, en wordt de schuld afgebouwd. Dit is en blijft een essentiële budgettaire plicht.

Er worden reserveringen aangelegd voor later, maar tegelijkertijd willen wij een antwoord bieden aan nieuwe maatschappelijke uitdagingen. Dit laatste doet deze begroting eveneens, al zijn de economische parameters moeilijker geworden. Er is geen enkel programma, er is geen enkele collectieve arbeidsovereenkomst of decretale verplichting waarvan nu zou blijken dat er in mindere mate aan wordt tegemoet gekomen omwille van de economische conjunctuur.

Ten slotte moet er ook iets aan de mensen worden teruggegeven. Het is goed dat daar een debat wordt over gehouden en dat iedereen daarin kleur bekent, welke bewoordingen de academische wereld hiervoor dan ook mag gebruiken. Als de mensen voor meer dan de helft voor de overheid werken, is het de plicht van diezelfde overheid om iets aan deze mensen terug te geven. Dit moet zoveel mogelijk gebeuren zonder essentiële programma's in gevaar te brengen. Dat doet deze regering ook. Het is goed dat op dit vlak kleur wordt bekend.

Er werd gezegd dat de belastingverlaging van deze regering niet zou worden teruggeschroefd, al werd dit ooit anders geformuleerd. De CD&V zegt dit niet van harte, maar applaudisseert voor het betoog van de heer Vandenbroeke die stelt dat bijvoorbeeld de afschaffing van het kijk- en luistergeld een grote vergissing was. Men moet de afschaffing van het kijk- en luistergeld en de verlaging van de registratierechten combineren met wat de burger via de federale lastenverlaging bekomt, namelijk de verlaging van de personenbelasting, de indexering van de belastingsschalen en de afschaffing van de crisisbijdrage.

Dit zijn niet zomaar cadeautjes, er zit een logica achter. Wij gaan ervan uit dat het goed is om vertrouwen te hebben in de mensen en daarom willen wij de keuzevrijheid van de mensen beter respecteren. Mensen moeten kunnen kiezen voor goederen en diensten die zij het best vinden. Wij moeten niet alles in de plaats van de mensen beslissen. Mensen met een groter beschikbaar inkomen moeten zelf die keuze kunnen maken. Dat is de logica achter de lastenverlaging.

Het is een goede zaak dat de paars-groene regering niet alleen voor de bedrijven, maar ook voor de mensen heeft gekozen. Die keuze zou in een andere coalitie niet mogelijk zijn geweest. Dan zouden

Dewael

immers andere prioriteiten aan de orde zijn geweest. Dat is de realiteit die ik zal blijven herhalen.

Ik wil nog even de groeivoorzichten aanhalen. Ik zie vandaag effectief een aantal tekens die op een economische verzwakking wijzen. Ik heb in mijn Septembeerklaring niet de teneur gehanteerd dat er niets aan de hand zou zijn. Als de heer Vandenbroeke dat denkt, stel ik voor dat hij ze herleest. Wij moeten ons zeker zorgen maken over een aantal tekenen, zoals de stijging van de werkloosheid en inzonderheid de jeugdwerkloosheid.

Maar ik zie ook positieve tekenen. Zo zijn de groeivoorzichten voor 2003 gunstiger dan vorig jaar op hetzelfde ogenblik. Vanaf het eerste kwartaal van 2002 heeft het exportcijfer in Vlaanderen zich opnieuw voorzichtig hersteld. Er was een lichte terugval in het derde en vierde kwartaal. Vandaag ziet men een licht herstel. Terloops wil ik opmerken dat Vlaanderen vandaag tekent voor 78 procent van de totale Belgische export. Ons aandeel hierin is dus nog toegenomen en neemt nog toe. Masochisten en anderen wijzen erop dat het vandaag beter gaat in Wallonië. Ik verheug me daarover, maar tot spijt van wie het benijdt zijn onze cijfers terzake nog steeds veel beter. Maar nog eens, mocht Wallonië zich stilaan herstellen, dan is dat goed nieuws voor Vlaanderen, want het is en blijft onze belangrijkste handelspartner.

Minister Gabriëls verwees er daarnet nog naar. In de eerste jaarhelft, dus momenteel, komen we aan een cijfer van 1,4 miljard aan buitenlandse investeringen. Men moet weten dat vorig jaar werd afgeklokt op een totaal van 2,7 miljard frank. We overschrijden dat dus bijna. Dus ook inzake die buitenlandse investeringen zie ik positieve tekenen.

Mijnheer Van Rompuy, u verwees naar het consumentenvertrouwen. In ons land heeft dit zich deze maand na 3 opeenvolgende dalingen opnieuw gestabiliseerd. Ten slotte is ook de activiteit in de uitwendige sector opnieuw gegroeid, met 1,61 procent. Dat is ook een belangrijke indicator.

Dat betekent niet dat er niets aan de hand is. Natuurlijk is er iets aan de hand. Momenteel is immers die tweede inzinking nakende. Alle signalen van waar dan ook, dus zowel vanuit de VS als uit andere Europese landen, maken ons daar voldoende op attent. Maar wat de groeicijfers betreft, blijven minister Van Mechelen en ikzelf uiterst realistisch. We gaan uit van 2,4 procent, maar 2 procent is

het cijfer dat we zullen hanteren. 0,4 procent wordt gereserveerd in dat conjunctuurprovisiefonds.

Wat zijn nu de gezaghebbende indicatoren? KBC heeft het over 2,5 procent, Dexia over 2,2 procent, Fortis over 1,8 procent. Zoals ik deze ochtend opmerkte, heeft de BBL twee prognoses, namelijk 1 procent of 2,3 procent, al naargelang er een inval zou plaatsvinden in Irak. Tegenwoordig speelt men daar blijkbaar op zeker. Petercam heeft het over 1,5 procent. De Europese Commissie heeft het over 2,8 procent. Zeer recent waren er nog de cijfers van de OESO: daar had men het over 2,7 procent. Wij hanteren het cijfer van het IMF. We zijn trouwens verplicht om dat te doen, ingevolge de financieringswet. We zijn zelfs strenger dan dat. Vergelijken we dat eens met wat er gebeurt in de ons omringende landen, zoals Portugal, Duitsland, Frankrijk en Italië. Al deze landen gaan opnieuw in het rood en zetten het Stabiliteitspact onder druk. Deze ochtend nog lazen we de aankondiging dat de Europese Commissie het Stabiliteitspact gaat versoepelen, om een aantal conjuncturele tendensen te neutraliseren. Ik spreek me niet uit over wat de federale overheid gaat doen, maar Vlaanderen zit voor de zesde opeenvolgende maal met een overschot. Dat zal zo blijven. We blijven beantwoorden aan de strengste norm van de Hoge Raad voor Financiën.

Nederland heeft een begrotingstekort van 0,4 procent en neemt draconische maatregelen, zo lazen we in de pers. Dan heb ik het over het schrappen van 20.000 banen. Ik heb het over 36 miljoen euro minder voor universiteiten en hogescholen, mijnheer Vandenbroeke. Ik heb het over 280 miljoen euro minder voor de volksgezondheid, het schrappen van fiscale stimulansen en ontslagdreiging voor 10 procent van alle ambtenaren. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

De heer Balkenende was dit weekend via een videomontage te zien op een of andere bijeenkomst. Ik weet niet of dat de keuze is, maar het is alleszins onze keuze niet. Wij blijven verder investeren en in middelen voorzien voor nieuwe programma's.

Hoe moet het beleid nu reageren? Mijns inziens is de Europese economie fundamenteel sterker gewapend tegen een nieuwe recessie dan bijvoorbeeld de Amerikaanse economie. Ik ben daar vast van overtuigd. Er zijn minder schulden van bedrijven en er zijn minder schulden van gezinnen. Als men dat combineert met een tamelijk stabiel consumentenvertrouwen en een lagere inflatie, dan ben ik ervan overtuigd dat de meeste landen van de Europese Unie – België en Vlaanderen in het

Dewael

bijzonder – zeker niet slecht gewapend zijn om de gevolgen van een nieuwe recessie effectief met succes te kunnen tegengaan.

Ik ben daarvan overtuigd, maar dan moeten we wel maatregelen nemen. Dan rijst dus de vraag wat een overheid in dergelijke omstandigheden moet doen. Reageren op korte termijn? Met de beurscijfers in de hand iedere dag bekijken wat we zouden moeten doen in functie van de beurschommelingen? In dat geval zouden we natuurlijk dag na dag maatregelen moeten bijsturen.

Trouwens, wat is eigenlijk een beurs? Mijnheer Van Rompuy, u hebt er 2 dagen geleden naar verwezen in uw reactie. Een beurs is iets wat anticipeert op een aantal zaken, maar een beurs weerspiegelt ook voornamelijk toekomstverwachtingen. Men ziet dat de beurs een graadmeter is die heel snel kan evolueren. Dat gebeurt in sterke mate in functie van buitenlandse onzekere situaties. Ik wens u veel succes als u het zou proberen, maar van hieruit aan Wall Street zeggen om dat of dat te doen: ik denk niet dat dat veel indruk zou maken.

Wat we wél moeten doen, en waaraan ook volop wordt gewerkt, is maatregelen nemen inzake de handicaps die nog altijd wegen op onze economie. Vorig jaar heb ik gezegd dat onze economie fundamenteel gezond is, maar die handicaps moeten we wel nog verder wegwerken. Wanneer er in het verleden een recessie was, kregen we meestal meer klop dan andere landen en hadden we het nadien ook moeilijker om, als de conjunctuur omhoogging, opnieuw aansluiting te vinden. We moeten er dus voor zorgen dat die handicaps maximaal worden weggewerkt, zodanig dat bij een recessie de kloppen minder hard aankomen, en als er opnieuw een herleving is, we er dan weer heel snel bij zijn.

Dat is wat een overheid moet doen, wetende dat we in Vlaanderen natuurlijk niet alle hefboomen in handen hebben, en wetende dat we inzake vennootschapsbelasting, competitiviteit en loonkosten inderdaad samen met de federale overheid het beleid terzake moeten voeren. Dat is een vaststelling.

Ik ga er geen institutionele discussie van maken. Ik stel gewoon vast dat de federale regering de vennootschapsbelasting heeft verlaagd van 40 naar 34 procent. Ik stel ook vast dat de federale regering iets heeft gedaan aan de loonkosten, waarop de werkgevers en de bedrijven niet altijd even verstandig hebben gereageerd. Veel van die inspanningen zijn inderdaad vertaald naar de lonen en heb-

ben het probleem van de competitiviteit niet helemaal kunnen oplossen. Ik stel ook vast dat inzake loonvorming de bevoegdheid in belangrijke mate federaal blijft. Wat onze toekomstige competitiviteit betreft, zal veel afhangen van de loononderhandelingen die nu moeten beginnen. Met andere woorden, komt er een nieuw interprofessioneel akkoord en wat zullen daar de grote tendensen van zijn?

Wat kan de Vlaamse overheid doen? De Vlaamse overheid moet in de eerste plaats via de fiscaliteit haar steen bijdragen om effectief iets terug te geven aan de mensen en het consumentenvertrouwen aan te zwengelen. We moeten ook het ondernemerschap verder bevorderen. In dat verband pleit ik voor inspanningen die in het onderwijs moeten gebeuren.

Op korte termijn panikeer ik uiteraard niet, maar op langere termijn mogen we niet blind blijven voor cijfers die wijzen op het feit dat er vandaag een daling is van het aantal ondernemingen en het aantal zelfstandigen.

We moeten ruimte creëren om te ondernemen. Een van de strategische pijlers van ons zomeraakkoord, de 7.000 hectare industrieterreinen, moeten versneld operationeel worden gemaakt.

We hebben een goed onderwijs nodig, en we blijven daarin investeren. Minister Vanderpoorten heeft deze morgen terecht gewezen op de inspanningen die de regering doet om ons onderwijs, dat tot het beste behoort in de wereld, op die positie te houden.

We moeten investeren in onderzoek en ontwikkeling. Het zal wel nooit genoeg zijn, maar door de gecombineerde inspanningen in de begroting en via het FFEU komt er 66 miljoen euro bij. Dat is een belangrijke stap. Ik heb vorig jaar al gezegd dat niet alleen de overheid die stap moet zetten. De privé-sector moet ons de hand reiken, samen met de universiteiten, om tot een innovatiepakt te komen, zodat we de doelstellingen van Barcelona kunnen realiseren tegen 2010.

Vlaanderen kan ook iets doen voor het risicokapitaal. Het ontwerp van decreet op de SBIC, of de KMO-leningen, zal van ontzettend groot belang zijn. Er is op dit moment een tekort aan risicokapitaal, en dan specifiek voor beginnende ondernemingen, ten belope van ongeveer 1 miljoen euro. We kunnen dat moeilijk vinden op de markt, en daar moet iets aan worden gedaan. We doen dat door de beleggers te vragen om te investeren, mits

Dewael

fiscale voordelen, in fondsen, die dan kunnen worden aangewend om risicokapitaal ter beschikking te stellen.

Met die dingen bereiden we de toekomst voor. We doen dat niet op automatische piloot, maar met respect voor de doelstellingen die in het Pact van Vilvoorde staan ingeschreven. De regering heeft de ambitie die doelstellingen te realiseren, en zal jaar na jaar samen met de sociale partners nagaan of ze kunnen worden gerealiseerd.

Het moet me van het hart dat ik de kritiek op het financieringsfonds niet goed begrijp. Maar misschien is die kritiek ingegeven door het feit dat we meer kunnen doen dan sommigen hadden gehoopt. Via het financieringsfonds doen we eenmalige investeringen in duurzame goederen en infrastructuur, voornamelijk op het terrein van de gewestbevoegdheden, bijvoorbeeld Milieu en vooral Mobiliteit, maar ook op het terrein van sommige gemeenschapsbevoegdheden, bijvoorbeeld voor schoolgebouwen, en dit jaar voor rusthuizen, ouderlingentehuizen, enzovoort.

Wat is daar op tegen ? Wat is er onorthodox aan het feit dat we jaarlijks aan de dingen uit de gewone begroting, zoals het Cultureel Investeringsfonds en dergelijke, enkel miljarden toevoegen a rato van de bedragen die vrijkomen doordat de begroting beter wordt uitgevoerd dan initieel vooropgesteld ? Voor Vlaanderen is dat van fundamenteel belang. In het verleden luidde de kritiek dat er ondermaats werd geïnvesteerd. De criteria van Maastricht speelden daarbij een rol. Dit systeem geeft ons de mogelijkheid om jaarlijks een bijkomende inspanning te doen.

Als op het einde van het jaar blijkt dat het Financieringsfonds niet meer de stijging kent van de voorbije 2 of 3 jaar, dan zullen we die bedragen uiteraard niet meer kunnen investeren. Jaar na jaar zien we bij de begrotingscontrole wat de stand is van de rekening. Op dat moment beslissen we of we die budgetten effectief vrijmaken. Dat biedt ons inzake mobiliteit de mogelijkheid sommige investeringsprogramma's versneld tot een goed einde te brengen. Zo zouden we volgens minister Stevaert voor het wegwerken van alle zwarte punten met de normale inspanningen in de begroting 17 tot 19 jaar nodig hebben. Nu kunnen we dat doen in een tijdspanne van 4 tot 5 jaar. Wat is daar op tegen ?

Een aantal sprekers heeft aandacht gevraagd voor het probleem van de jeugdwerkloosheid. De vak-

bonden hebben kritiek geformuleerd en vragen zich af of de regering wel voldoende doet. Ik begrijp dat niet goed. Ik neem de stijging ernstig, maar ze mag ook niet worden gedramatiseerd. Een jaar tot anderhalf jaar geleden vroegen werkgevers overal in Vlaanderen naar mensen, want ze vonden er geen meer. Dat heeft ons geleerd dat men maatregelen moet treffen voor opleiding en vorming. Ik verwijs naar de hervorming van de expansiewetgeving, de opleidingscheques, de inspanningen van minister Vanderpoorten, het levenslang leren en dergelijke.

De federale sociale zekerheid bevat ook nog te weinig incentives om mensen aan te zetten om weer actief te worden. Met een werkloosheid van 4 à 5 percent kenden we een jaar geleden een situatie van full employment. Nu is er een stijging van de jeugdwerkloosheid. Conjunctureel zijn we open en kwetsbaar. Dit heeft voor- en nadelen. Ik heb aan de sociale partners gevraagd om voorstellen te doen. Ze hebben aangeboden om een nieuw werkgelegenheidsakkoord af te sluiten voor 2003 en 2004. Ik heb gevraagd om voorstellen te doen in functie van onder meer activiteitsratio en de stijging van de jeugdwerkloosheid. Ze hebben daarmee ingestemd en zijn er nu over aan het onderhandelen. Ik heb hen gezegd dat er alleen maar budgettaire spijziging komt op voorwaarde dat er eerst voorstellen op tafel liggen. Er wordt geen geld vastgelegd in de begroting om pas nadien voorstellen uit te werken. Eerst moeten voorstellen worden uitgewerkt, en dan zijn we bereid om tijdens de budgetcontrole in de nodige budgettaire middelen te voorzien.

Dat was mijn antwoord aan de sociale partners, die vandaag zeggen dat er onvoldoende gebeurt. Ik wil hen van hieruit oproepen om op een creatieve manier een nieuw werkgelegenheidsakkoord uit te werken. Creatief betekent in mijn ogen niet eerst moeten gaan shoppen en zien wat er federaal uit de boom kan vallen om nadien bij ons nog een aanvulling te bekomen. Ik pleit voor een volwaardig Vlaams werkgelegenheidsakkoord, dat volledig aansluit op onze eigen bevoegdheden. Ik herhaal namens de regering het engagement dat we bij de begrotingscontrole bereid zullen zijn om in de nodige bijkomende financiële middelen te voorzien.

Mijnheer de voorzitter, geachte leden, dit zijn een aantal antwoorden. We zitten volledig op kruissnelheid in de vertaling van ons regeerakkoord, wat onze politieke keuze is. Ik begrijp dat sommigen andere keuzen zouden hebben gemaakt, maar het regeerakkoord is en blijft ons kompas. We hebben in de opeenvolgende begrotingen op een ortho-

Dewael

doxe manier geprobeerd dat regeerakkoord uit te voeren.

Ik sluit af met een gevoel van gemis. Als men debatteert over de keuzen die wij maken, hebben degenen die kritiek leveren op die keuzen, de plicht om zelf hun politieke keuzen voor te leggen. Ik wacht als sinds 10 uur vanmorgen op de visie van de oppositie op de toekomst van Vlaanderen, de keuzen die zij zou maken, en de posten waaraan ze meer of minder zou geven. (*Opmerkingen van de CD&V*)

Ik heb niets gehoord, behalve dat u de Vlamingen de lastenverlaging niet gunt. Dat zullen ze onthouden. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, minister-president Dewael heeft gevraagd dat wij ons bij hoofdelijke stemming zouden uitspreken over de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2003.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
60 leden hebben ja geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden ;
46 leden hebben neen geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
61 leden hebben ja geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden ;
49 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Baeke Anne Marie
Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Ceysens Patricia
Claes Hilde
Cordeel Marc
De Batselier Norbert
Declercq Veerle
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Martelaer Ann
Demeulenaere Julien
Denys André
De Ridder Peter
De Schepper Claudine
Devolder Jacques
Gatz Sven
Geysbrechts Peter
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns dominique
Helsen Koen
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Logist Marcel
Maes Jacky
Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Moreau André
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Roegiers Jan
Sannen Ludo
Schepens Cis
Sols Guy
Stassen Jos
Suykens Lucien
Swennen Guy
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
van den Abeelen Marc
Vandenbossche Dany
Van Den Heuvel Ria
Van Duppen Jan

Voorzitter

Van Nieuwkerke André
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Becq Sonja
 Caluwé Ludwig
 Decaluwe Carl
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 Demeester-De Meyer Wivina
 De Meyer Jos
 Demol Johan
 De Reuse Herman
 De Roo Johan
 De Smet Bart
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Heeren Veerle
 Huybrechts Pieter
 Kindermans Gerald
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Librecht Julien
 Loones Jan
 Lootens-Stael Dominiek
 Martens Luc
 Merckx-Van Goey Trees
 Penris Jan
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Strackx Felix
 Van Cleuvenbergen Riet
 Vandenbossche Walter
 Van den Brande Luc
 Vandenbroeke Chris
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Vanleenhove Gilbert
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Verfaillie Jan

Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben:

Matthijs Erik
 Van Dijck Kris

Dientengevolge keurt het parlement de verklaring goed.

Redenen voor onthouding ?

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafpraak met de heer Timmermans.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Ik heb een stemafpraak met de heer Bossuyt.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 82*)

Actuele vraag van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de recente problemen rond Everberg en het opvangtekort voor jonge delinquenten

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Merckx tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de recente problemen rond Everberg en het opvangtekort voor jonge delinquenten.

Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren van de regering, collega's, in de voorbije maanden heb ik van op deze tribune meermaals de aandacht gevestigd op het opvangtekort voor jongeren in problematische opvoedingssituaties én voor jongeren die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.

Merckx-Van Goey

Blijkbaar komt er geen einde aan de Everberg-pantomime. Het is duidelijk dat enkel met het maken van een noodwet en van een Everberg-wet, met daaraan gekoppeld een samenwerkingsakkoord, de zaken niet opgelost zullen worden. Er moet dringend een jeugdsanctierecht komen. Zolang dit er niet is, zullen we niet tot een definitieve oplossing komen.

Mevrouw de minister, naar aanleiding van de bespreking van het samenwerkingsakkoord hebt u gezegd, en ik verwijs naar het betreffende verslag: 'Geen probleem, die opvangtekorten in Vlaanderen. Wij nemen 40 van de 50 plaatsen in Everberg. Die gaan naar Vlaanderen. De Walen hoeven die 25 plaatsen niet. Wij nemen ze en wij zullen ze invullen. We zullen daarbij in de nodige omkadering voorzien'.

De voorbije dagen hebben we echter vastgesteld dat alweer criminele jongeren weer de straat opgestuurd worden omdat de jeugdrechter er geen plaats voor vindt. We hebben daarbij moeten vaststellen dat de federale eerste minister alweer moet proberen orde op zaken te stellen en eigenlijk de Franse Gemeenschap dwingt om de 25 plaatsen in Everberg in te nemen.

Mevrouw de minister, u hebt indertijd verklaard dat u die 40 plaatsen nodig had omdat er in Vlaanderen duidelijk tekorten zijn. Als de Franse Gemeenschapsregering vandaag of morgen beslist om die 25 plaatsen op te nemen, dan zal uw rekening niet meer kloppen. U rekende immers op 40 plaatsen. Hoe zult u dit tekort opvangen ?

Naar aanleiding van de voorbije incidenten heeft de federale premier uitdrukkelijk bedreigd – of het al dan niet een grapje was, weet ik niet – met een herfederalisering van de bijzondere jeugdzorg en van de jeugdbescherming. Kunt u ons zeggen wat dienangaande uw opinie is ?

Toen de Everberg-constructie werd opgezet, hebt u gezegd dat we ons zouden inschrijven in een jeugdsanctierecht. U verklaarde toen dat het Vlaams parlement geen schrik hoefde te hebben omdat u zou meewegen op de betreffende besluitvorming. U verwees daarbij ook naar een werkgroep waarin we zeker gehoord zouden worden. Is die werkgroep reeds samengekomen ? Wat zijn daarvan de resultaten ? Wat wordt daar momenteel voorgelegd ? Wordt de vooropgestelde strikte timing nageleefd ?

Hoe ver staat het met het jeugdsanctierecht op de vooravond van uw verlies van 15 plaatsen in Everberg ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw Merckx, we zijn met Everberg in verlof gegaan en we komen ermee uit verlof. Er is sindsdien heel wat vuil water naar de zee gevloeid.

Ik heb inderdaad gezegd dat ik 40 van de 50 plaatsen wilde opnemen, en daarvoor de nodige capaciteit zou bestemmen. In opvolging van wat ik hier heb gezegd, heb ik een brief naar minister Maréchal gestuurd. Minister Maréchal heeft mij gezegd dat ze haar antwoord in beraad zou houden en nog even de evolutie wilde afwachten.

We hebben ondertussen onze capaciteit, zoals afgesproken, verder ingevuld. Bij de 5 plaatsen die we hadden bij het begin van het verlof, zijn op 31 juli 10 plaatsen bijgekomen, en op 31 augustus nogmaals 10 plaatsen. De resterende Vlaamse capaciteit opent op 30 september. We hebben onze programmatie dus ingevuld.

Ondertussen kon een aantal Franstalige jongeren niet in Everberg worden opgenomen. Daardoor is een nogal fikse rel ontstaan tussen de federale regering en de Franse Gemeenschapsregering. Morgen beslist de Franse Gemeenschapsregering waarschijnlijk om haar capaciteit, 25 van de 50 plaatsen, toch zelf op te nemen. Ik zal dus waarschijnlijk van minister Maréchal een antwoord krijgen dat ik die 40 plaatsen niet zal kunnen hebben.

Ondertussen zijn er opnieuw 6 extra plaatsen geopend in De Zande. We bouwen verder aan de capaciteit in onze eigen gemeenschapsinstellingen en sinds juli is er een merkwaardige evolutie aan de gang. De gemiddelde bezetting van de Vlaamse plaatsen in Everberg was ongeveer een halve jongere. Gisteren zat er welgeteld één jongere. Daaruit blijkt dat er een totaal verschillend verwijsgedrag is ontstaan bij de jeugdrechters, ofwel is er minder jongerencriminaliteit in Vlaanderen.

Een en ander leert ons dat de maatregel van de federale overheid een enorm effect heeft : ze sluit jonge criminelen uit Oost-Europa, die in het kader van de georganiseerde criminaliteit hier criminele feiten plegen, niet op in Vlaanderen, maar stuurt ze begeleid terug en draagt ze ter plaatse over aan een erkende organisatie. Als ik de lijst bekijk van de Vlaamse jongeren die in Everberg werden opge-

Vogels

nomen op het moment van een tekort, en het aantal jongeren dat we hebben moeten doorsturen, dan behoorden veel van die jongeren tot de minderjarige misdadigers die hier onder druk criminele feiten kwamen plegen. Het zou kunnen dat het duidelijke signaal om die jongeren terug te sturen dat criminele spoor gestopt heeft.

Dit illustreert dat het hele debat over voldoende plaatsen een heel relatief debat is. We moeten gestaag voortbouwen aan de juiste opvang in de bijzondere jeugdzorg. Dat zijn gesloten plaatsen, die hebben we nodig. Ik ben het totaal oneens met de manier waarop Franstalig België daarover denkt. Aan jongeren die een fout begaan, moeten grenzen worden gesteld. Die moet je duidelijk maken dat criminaliteit niet kan. Een gesloten instelling is een eerste stap, om daarna te starten met reïntegratie. Dat is altijd mijn visie geweest, en ik blijf daarbij.

Ik heb de voorbije maanden wel geleerd dat er, net als in de jeugdbescherming en de gehandicaptensector, in de hele welzijnssector een ontstellend gebrek is aan cijfers over de noden en vragen van jongeren in de 21ste eeuw. We moeten daar zeer snel een duidelijk beeld van krijgen. Ingaan op de roep naar meer gesloten plaatsen die dan plots niet langer nodig blijken te zijn, is maatschappelijk onverantwoord. Het is evenmin verantwoord om te blijven investeren zonder een duidelijk zicht op de noden.

De federale regering heeft beloofd een aantal wetsontwerpen inzake het jeugdsanctierecht op te stellen en onmiddellijk door te nemen met de bevoegde gemeenschapsministers. Ik wacht nog op de eerste ontwerpen. Er is echter geen reden tot ongerustheid, want het parlementair en politiek jaar is pas begonnen. Ik verwacht eerstdaags een uitnodiging van mijn federale collega. Federaal minister Verwilghen heeft zich de voorbije weken en dagen trouwens sterk gemaakt dat hij de zaak in handen heeft en heeft gesteld dat hij een jeugdsanctierecht een absolute must vindt. Ik verwacht dus een uitnodiging om daarover voort te praten.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ter voorbereiding van deze vraag ben ik samen met mijn collega uit de Franse Gemeenschapsraad, de heer Grimberghs, op bezoek geweest in Everberg. We hebben er inderdaad vastgesteld dat van de 25 plaatsen voor Vlaanderen die u terecht hebt geëquipeerd,

één plaats werd ingenomen door een jongere. Aan Franstalige kant waren er 10, zelfs bijna 11 jongeren aanwezig. De mensen ter plaatse wensen duidelijkheid. Sinds januari worden over Everberg afspraken gemaakt tussen de twee regeringen. Na al die maanden weet het personeel daar nog steeds niet hoe Everberg zinvol kan worden ingevuld.

U zegt nu zelf dat als plots blijkt dat een dergelijke omvangrijke buffercapaciteit niet echt nodig is, we eens goed moeten nadenken over de instandhouding ervan, tenzij er inderdaad werk wordt gemaakt van het jeugdsanctierecht. Onze federale collega's hebben uiteraard een belangrijke taak op dat vlak, maar wij beschikten over een stok achter de deur tijdens de gesprekken over het samenwerkingsakkoord. Dit parlement wou echter niet ingaan op die mogelijkheid, en dat is een belangrijke gemiste kans. Ik betreur dat u wacht op de teksten over het jeugdsanctierecht. Ik maan u graag aan om zelf initiatief te nemen en pro-actief tewerk te gaan.

Tijdens het reces hebt u erop gewezen dat u het moeilijk zult hebben om het personeel uit de eigen gemeenschapsvoorzieningen en met name uit de instelling van Beernem, diets te maken waarom zij zo hard moeten werken en met een overbezetting kampen, terwijl de capaciteit in Everberg heel laag is. U hebt zelf gezegd dat het personeel in Everberg met zijn duimen zit te draaien. U zult zeker ook stappen moeten ondernemen voor de bijkomende eigen opvang van meisjes.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw Merckx, van twee zaken één ! Eerst stelt u dat ik de capaciteit in Everberg niet zal kunnen realiseren en dat er van de voorziene 40 plaatsen maar 25 overblijven. Nu zegt u dat ik niet uitgelegd zal krijgen waarom de plaatsen in Everberg onbezet blijven.

Ik weet evenveel als u. Ik heb alleen gepleit om even uit de casuïstiek te treden. Het gaat toch niet op om elke keer dat een jongere op straat wordt gezet, wanneer Everberg leegstaat, of wanneer er sprake is van een tekort aan plaatsen voor meisjes, in paniek te reageren en meer plaatsen te eisen. In plaats daarvan moeten we een debat ten gronde aanvangen dat is gebaseerd op cijfers. We moeten daarbij uitgaan van het bestaande aanbod. Sinds haar aantreden heeft deze regering trouwens al meer dan 1 miljard frank geïnvesteerd in bijkomende opvang, ook in de gesubsidieerde sector.

Vogels

Het wordt tijd voor een planmatige uitwerking aan de hand van een visie in plaats van in paniek te reageren bij een tekort aan plaatsen, bijvoorbeeld voor meisjes of in Wallonië. We moeten tot een doordacht, vernieuwd beleid komen. Het zou goed zijn om een jeugdsanctierecht te hebben, maar Vlaanderen heeft een visie waarbij we niet op dat jeugdsanctierecht kunnen blijven wachten. We hebben voldoende bevoegdheden om eigen maatregelen en het herintreden in de samenleving uit te werken. Dat debat wil ik voeren in plaats van telkens over de casuïstiek te praten.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw de minister, we zijn niet op de casuïstiek ingegaan. Onze fractie heeft enerzijds de motie van het Vlaams Parlement mee onderschreven, anderzijds hebben we steeds vragen gesteld over hoe moet worden omgegaan met jongeren die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. Om dat te bepalen is er een jeugdsanctierecht nodig. De meerderheid in het Vlaams Parlement heeft de hefboom prijsgegeven om dit federaal af te dwingen. U dringt er blijkbaar ook niet op aan, want u wacht af tot u de eerste teksten krijgt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer André Moreau tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de sluiting van rusthuizen die niet aan de kwaliteitsvereisten voldoen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Moreau tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de sluiting van rusthuizen die niet aan de kwaliteitsvereisten voldoen.

De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, de minister van Welzijn is zinnens om enkele rusthuizen te sluiten omdat die de wetgeving niet respecteren en niet voldoen aan de normen. Mevrouw de minister, ik ben het roerend eens met

deze beslissing. Ik ben van mening dat rusthuizen kwaliteitsvol en ook voor 100 percent in orde moeten zijn .

Ik wil toch nog een korte vraag stellen en ik hoop op een boeiend antwoord. Kunt u een kwaliteitsvolle en menswaardige opvang garanderen voor de bejaarden die zullen moeten verhuizen ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels (*Op de tribune*) : Mijnheer Moreau, ik dank u voor uw vraag. Ik wil herhalen wat ik de voorbije dagen al een paar keren heb gezegd.

Er zijn in Vlaanderen 60.000 woongelegenheden voor bejaarden. De kwaliteit is goed tot zeer goed. Er is geen reden tot schaamrood op de wangen in vergelijking met de ons omringende regio's. Van die 60.000 zijn er 500 rotte appels die de hele sector dreigen te infecteren. Inzake die rusthuizen trekt mijn inspectie al jaren aan de alarmbel. Het gaat over een geheel van normen waaraan niet wordt voldaan. Vaak is er een slecht management en een tekort aan personeel met als gevolg een slechte verzorging. Vaak laat ook de hygiëne te wensen over en dat kan niet worden getolereerd. Het gaat over een geheel van gebrek aan kwaliteit.

Mijnheer Moreau, in het verleden vond men dat bepaalde voorzieningen eigenlijk zouden moeten worden gesloten. De vraag was echter wat er met de bewoners moest gebeuren. Die voorzieningen, die eigenlijk wisten dat ze over de schreef gingen, waren niet bang van de inspectie. Ze gingen ervan uit dat die toch niet de sluiting zou bevelen.

In de welzijnsregio die Vlaanderen is, kunnen we niet aanvaarden dat hoogbejaarde, kwetsbare mensen ergens in een rusthuis slecht worden verzorgd, of zelfs worden verwaarloosd. Mijn stelling is dan ook duidelijk : gedaan met het gedoogbeleid, de rotte appels moeten eruit.

Ik heb die beslissing pas genomen na afspraak met de koepels van de goede rusthuizen, de VVSG, het OCMW, het VVI. Over de problematische rusthuizen is er telkens met het gemeentebestuur en het OCMW overleg gepleegd. Op dit moment lopen er een aantal overlegconferenties met goede rusthuizen, verantwoordelijken van de lokale besturen om, indien nodig, voor kwalitatieve opvang te zorgen.

U vraagt me of ik hier voor 100 percent kan garanderen dat er steeds een oplossing uit de bus zal

Vogels

komen. Ik hoop daar positief op te kunnen antwoorden. Ik kan echter niet meer tolereren wat nu op het terrein gebeurt. Ik vond het dan ook nodig een duidelijk signaal te geven. Ik heb uitstekende contacten met de goede rusthuizen en de koepels. Ze zullen me helpen de bejaarden op te vangen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Dirk De Cock tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de gevolgen van het aangekondigde nieuwe gemeentedecreet voor de faciliteitengemeenten

Actuele vraag van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de gevolgen van het aangekondigde nieuwe gemeentedecreet voor de faciliteitengemeenten

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heren De Cock en Van Hauthem tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de gevolgen van het aangekondigde nieuwe gemeentedecreet voor de faciliteitengemeenten.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, gisteren konden we in de krant lezen dat een lokale schepen van een faciliteitengemeente aan de alarmbel trok. Hij vestigde de aandacht op de gevolgen van het ontwerp van gemeentedecreet. Daarin wordt beoogd het aantal schepenen in heel Vlaanderen te verminderen, en dus ook in de faciliteitengemeenten. Dit zou er toe kunnen leiden dat een aantal faciliteitengemeenten geen Vlaamse schepen meer zou hebben. Tot op heden gaat het daar immers om de laatstverkozen schepen. Zulks zou voor spanningen kunnen zorgen. Het gezond verstand zegt ons dat we in de faciliteitengemeenten best een Vlaamse schepen zouden hebben.

Mijnheer de minister, wat is uw antwoord op de bezorgdheid van die lokale schepen ?

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, blijkbaar is de regering van plan in het voorontwerp van decreet in te schrijven het totaal aantal schepenen met 441 naar beneden te halen. Ik wens me nu niet uit te spreken over de zin of onzin van dergelijke maatregel. Wel wil ik het hebben over de gevolgen van de algemene beleidslijn voor de faciliteitengemeenten rond Brussel.

Ere wie ere toekomt, het is de VLD-afdeling van Kraainem die de berekening heeft gemaakt. De conclusie is dat er van de vier Vlaamse schepenen die via het systeem van de pacificatiewetgeving werden verkozen, nog een zou overblijven. Dit is een nefast gevolg van een algemene maatregel.

Mijnheer de minister, kloppen die berekeningen ? Hebt u rekening gehouden met de gevolgen van uw ontwerp ? Zult u een uitzondering maken ? Dat is juist het probleem. Het Lambermontakkoord stelt inzake de overheveling van de gemeentewet dat alle garanties voor de Franstaligen blijven bestaan.

U zegt ook dat u niets kunt doen aan alle maatregelen of alle elementen van de pacificatiewetgeving van 1988.

Het derde en belangrijkste punt is het volgende : het Lambermontakkoord zegt dat het Vlaams Gewest een gemeentedecreet mag maken en alles zelf mag regelen in verband met de organisatie, de samenstelling, de aanstelling, de wijze van verkiezing en dergelijke meer van die besturen, maar dan wel voor alle gemeenten op dezelfde manier. Daar zit volgens mij het probleem : als u wordt geconfronteerd met gevolgen voor de faciliteitengemeenten die u niet hebt voorzien, kunt u eigenlijk geen uitzondering maken.

Wat is uw houding hiertegenover ? Hebt u dat effectief voorzien ? Zult u die algemene maatregelen dan terugschroeven omdat u die gevolgen niet wilt voor de 6 faciliteitengemeenten ? Wat is uw houding ten opzichte van deze problematiek ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de vraag van de 2 collega's is correct en volledig. Het is inderdaad juist dat in het voorontwerp van decreet wordt

Van Grembergen

voorgesteld om in alle gemeenten in Vlaanderen het aantal schepenen te verminderen. Ik heb daarvan een algemene beoordeling gemaakt. Nu zegt de heer Van Hauthem dat er motieven kunnen zijn om dat te doen, maar hij spreekt zich hier niet over uit.

Toen dit voorontwerp van decreet werd ingediend bij de Vlaamse regering en ook werd goedgekeurd, ben ik uitgegaan van de volgende redenering : er is nu een vrij grote professionalisering van de schepenen en er is een niet onbelangrijke vergoeding van de schepenen, en dit kan eigenlijk tot gevolg hebben dat er een vermindering van het aantal bestuursmandaten wordt doorgevoerd. Ik hoef u bovendien niet te zeggen dat de vergoeding voor de bestuursmandaten voor een aantal kleinere gemeenten, gezien hun financiële mogelijkheden, toch wel een heuse hap uit hun budget betekent. Principieel was er dus een goedkeuring van de Vlaamse regering, juist omwille van de professionalisering van de schepenen. Het ambt van schepen is een voltijdse dagtaak geworden en dus kon het aantal schepenen worden verminderd.

Ik ben inderdaad nagegaan welke gevolgen dit nieuwe systeem zou hebben op de faciliteitengemeenten. Het systeem dat we willen invoeren is het systeem-d'Hondt, niet langer het systeem-Imperiali. Bij de verdeling van het aantal zetels over de verschillende groepen die bij de gemeenteraadsverkiezingen opkomen, biedt het systeem-d'Hondt een meer rechtvaardige invulling en meer rechtvaardige mogelijkheden om een mandaat te behalen. Dat heeft tot gevolg dat ook de aanduiding van de schepenen – die in de faciliteitengemeenten rechtstreeks worden verkozen – gemakkelijker kan gebeuren. Dat is de beoordeling die ik heb gemaakt.

Uiteraard zal het parlement zelf hier deze discussie ook voeren, en ik ben ervan overtuigd dat het het Vlaams belang in de faciliteitengemeenten in het achterhoofd zal houden. Dat zal moeten worden afgewogen. Ikzelf denk dat het Vlaams belang niet zal worden geschaad door dit systeem.

Ik wil hieraan toevoegen dat het mijn overtuiging is dat we geen specifieke regelgevingen moeten maken in functie van de 6 faciliteitengemeenten, dat kunnen we trouwens niet. Bovendien blijft het mijn basisredenering dat we in de toekomst moeten trachten die Franstaligen thuis te brengen in Vlaanderen, zoals ik reeds heb gezegd. Dit is een operatie die niet op een jaar kan worden gereali-

seerd. De operatie zal enkele jaren vragen en zal misschien zelfs een generatie duren. Maar dat is in ieder geval de doelstelling. De uiteindelijke beoordeling van deze invulling zal in het parlement gebeuren.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister, uw antwoord ontgoochelt me danig. Ik heb me niet uitgesproken over het al dan niet nuttig zijn van minder of meer schepenen. Daar had ik het niet over. U bent begonnen met dat te verdedigen. U zegt dat het systeem-d'Hondt zal worden toegepast. Dat is juist. Het verschil tussen dat systeem en het systeem-Imperiali is vrij duidelijk, maar daar gaan we het nu niet over hebben. Ik denk dat de overgang naar het systeem-d'Hondt andere redenen heeft. Uit uw antwoord leid ik af dat u geen rekening hebt gehouden met de gevolgen voor de faciliteitengemeenten. U hebt dus blijkbaar ook geen simulatie gemaakt. Een coalitiepartner heeft dat moeten doen. U zegt : 'We zullen wel zien. We hebben het systeem-d'Hondt en we hopen dat het met het thuisbrengen van de Franstaligen in het 'Vlaamse huis' allemaal zal loslopen.' Dat zullen we morgen wel zien in Straatsburg.

Ik ben verbijsterd over het feit dat u zegt dat u het zich niet aantrekt. Natuurlijk zal het parlement daarover stemmen. Dat is normaal. Dat gebeurt met elk decreet. U weet dat u geen uitzondering kunt maken voor de faciliteitengemeenten. U mag zelfs niet volgens het zo goede Lambermontakkoord. Nu zegt u dus dat het gaat om een beleids optie en dat u zich niets aantrekt van de gevolgen voor de Vlamingen in de schepencollege's van de 6 faciliteitengemeenten. U zult wel zien wat er gebeurt en u hoopt dat alles goed afloopt. Dat is uw houding en die is bijzonder ontgoochelend.

Minister Paul Van Grembergen : Ik heb niet gezegd wat u zegt. Wanneer men de berekeningen maakt voor de vorige gemeenteraadsverkiezingen op basis van het systeem d'Hondt, dan is wat de heer Van Biesen zegt niet juist, want de heer Van Biesen werkt met het systeem-Imperiali.

De heer Joris Van Hauthem : Wat is dan het resultaat ? Er is dus geen simulatie gemaakt ?

Minister Paul Van Grembergen : Ik heb de cijfers niet bij. Het resultaat is niet dat er daardoor systematisch geen enkele Vlaamse schepen meer in de faciliteitengemeenten zal zijn. Volgens de heer Van

Van Grembergen

Biesen zou er maar één overblijven. Volgens het systeem d'Hondt is dat niet zo.

Zelfs al zouden we het aantal schepenen behouden, dan nog biedt ons dat in een pessimistische visie niet de zekerheid dat we in de faciliteitengemeenten altijd één schepenen zullen hebben. Ze worden immers rechtstreeks verkozen. Het resultaat blijft dus altijd afhankelijk van de resultaten van de verkiezingen. Die kan ik niet vastleggen in een decreet.

Het is veel beter een strategie te hebben die is gericht op de burgers van de faciliteitengemeenten. Dat is een veel betere manier om die burgers zich thuis te laten voelen in Vlaanderen en ze in onze systematiek op te nemen. Dat is veel beter dan die mensen voortdurend uit te dagen en tegen de muur te plaatsen. Als dat de juiste oplossing zou zijn, dan hadden we al lang resultaten geboekt.

De heer Karim Van Overmeire : Kent u de Belgische geschiedenis ?

Minister Paul Van Grembergen : Die ken ik vrij goed.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Veerle Declercq tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over anders werken en telewerken bij de Vlaamse overheidsdiensten

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Declercq tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over anders werken en telewerken bij de Vlaamse overheidsdiensten.

Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, vorige week vrijdag zijn er beslissingen genomen in verband met anders werken en telewerken. Voor zover we de beslissingen kennen, kunnen we afleiden dat de minister een grote opdracht heeft : gebouwen zoeken, een stuurgroep

oprichten, een leidraad opstellen en kennis vergaren. Dat zou allemaal in de komende 2 maanden moeten gebeuren.

Ik heb 2 ernstige bedenkingen bij deze beslissingen. Wat het inhoudelijke aspect betreft, is er al veel gepubliceerd over telewerken en mobiel werken. Resultaatsgericht onderzoek is er echter veel minder. Bijna alle al gevoerde onderzoeken zetten de positieve en negatieve aspecten gewoon op een rijtje. We vragen ons echter af of telewerken het op elkaar afstemmen van arbeid en gezinsleven kwalitatief verbetert. Telewerken kan geen oplossing zijn voor een gebrek aan kinderopvang. We zijn in dat verband erg op onze hoede. Zwakkeren in de samenleving – en dan vooral alleenstaanden met kinderen – kunnen naar telewerken worden gedreven om geen kinderopvang meer te moeten betalen. Verder vragen we ons af hoe het zit met de mate van vrijwilligheid waarmee men zal overschakelen op telewerken. Kunnen we die vrijwilligheid vrijwaren ? Er zijn ook vragen over de wettelijke aspecten van een regeling. Uit deze vragen mag men echter niet afleiden dat we niet positief staan tegenover goed voorbereide initiatieven die men in samenspraak met de werknemers neemt.

We begrijpen niet dat deze beslissingen worden genomen op het ogenblik dat de commissie over dit probleem hoorzittingen organiseert. We hebben nog geen besluiten geformuleerd. Toch neemt de regering al beslissingen. Wil de regering rekening houden met de toekomstige voorstellen en besluiten van de commissie en het parlement ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het was belangrijk dat de Vlaamse regering een principebeslissing nam over anders werken en telewerken. Daarmee loopt de Vlaamse regering niet vooruit op het debat in het Vlaams Parlement en de conclusies die het zou trekken. Uiteraard zal de regering rekening houden met de conclusies van het parlement. De regering mag niet wachten om het probleem principieel ter discussie te stellen en met ambtenaren, vakbonden en kabinetsmedewerkers te bespreken. Als ze dat zou doen, zou ze in de nabije toekomst vertraging oplopen. Het is niet omdat de regering zich over deze zaak buigt, parallel met de besprekingen in het parlement, dat onze besluiten verschillend zullen zijn en dat we met elkaar geen rekening zullen houden.

Van Grembergen

Een van de belangrijkste aspecten van deze problematiek is wel dat de overstap naar telewerken op vrijwillige basis moet gebeuren. Verder mag telewerken niet leiden tot de 'verthuising' van de ambtenaren. Zeer veel ambtenaren en werknemers in het algemeen vinden werken buitenshuis en in een goede werksfeer erg belangrijk. Het kan dus zeker niet dat een ambtenaar die anders wil werken en thuis wil werken, vervreemdt van zijn collega's en de arbeidsplaats. Daarover moeten we waken. Ik heb de principes van het ontwerp van resolutie van mevrouw Ceysens en de heer Laverge gelezen. In elk geval zullen we rekening houden met de besprekingen in het parlement en geen eindconclusies formuleren zonder daarover met elkaar te beraadslagen.

Mevrouw Veerle Declercq : De resolutie zou nog ernstig worden geamendeerd. De hoorzitting werd pas gehouden, nadat de resolutie was ingediend. Daar kwam aan het licht dat er door professor Hendrickx en zijn collega van de universiteit van Antwerpen verrassende vaststellingen zijn gedaan. Tal van experimenten mislukten nog voor ze waren beëindigd. De resultaten van het onderzoek wijzen uit dat er heel vaak verkeerde cijfers worden gehanteerd. Er zijn veel negatieve, maar ook veel positieve aspecten aan thuiswerken verbonden. Wij staan achter goede initiatieven die als hoofddoel de kwaliteitsverbetering van de relatie arbeid/gezin beogen. Zoals het nu naar voren komt, lijkt het wel op een immobiliënproject. Dure Brusselse kantoren worden verhuurd om elders goedkopere te huren. Het moet een project zijn in het kader van een kwaliteitsverbetering van de arbeid/gezinsrelatie. Dat is onze grote bezorgdheid.

Minister Paul Van Grembergen : Dat is uiteraard onze grote bezorgdheid. Het gaat nog steeds om de kwaliteit van de ambtenaar die zijn arbeid vervult. Als men mij vraagt of daar gunstige neveneffecten aan verbonden zijn, antwoord ik natuurlijk positief. Ik denk aan huisvesting, de vervoersproblematiek of de gezinssituatie. Dat zijn echter wel de neveneffecten, de essentie blijft dat de ambtenaar zijn opdracht goed vervult.

Mevrouw Veerle Declercq : Ik dank de minister voor zijn antwoord en hoop dat in de toekomst de nauwe samenwerking tussen de regering en het werk van de commissie wordt voortgezet.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over eventuele besparingen bij een aantal grote culturele instellingen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Van Hecke tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over eventuele besparingen bij een aantal grote culturele instellingen.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de culturele sector staat nog maar eens op zijn achterste poten. In een artikel in De Morgen was sprake van drastische besparingen bij de grote, Vlaamse culturele instellingen. Dit zal waarschijnlijk zijn geelkt, want daarover wordt uiteraard geen persconferentie gehouden. Het politieke debat zal ik reserveren voor de begrotingsbesprekingen. Volgens ons is het kerntakendebat immers nog niet afgerond ; de discussie over de grote Vlaamse, culturele instellingen is nog niet gevoerd. Er is nooit gezegd dat de uitvoering van decreten die in het parlement werden gestemd ten koste zou gaan van andere engagementen ten aanzien van subsidies die reeds bestonden.

Ik wil het hier hebben over behoorlijk bestuur. Het verhaal over het VRO doet mij denken aan het spel met de madeliefjes dat we vroeger speelden : ge krijgt geld, ge krijgt er geen, ge krijgt geld... Als het antwoord niet bevredigend was, werd een nieuw madeliefje aangesproken.

Men heeft met verschillende tussenpozen telkens nieuwe verhalen verteld over de middelen die het volgend jaar ter beschikking zouden worden gesteld. De commissie voor Cultuur ging vorige week bij een aantal van deze instellingen op werkbezoek. Een van de intendanten heeft met veel verve gezegd dat hem het status-quo was gegarandeerd. Hij kreeg zelfs een indexering, ook al had hij op groei gehoopt. De toezegging van middelen bracht rust. Niemand van ons wist dat er andere plannen in het vooruitzicht waren gesteld. Hoe de huidige beslissing kan worden verantwoord, is natuurlijk een andere vraag. Sommige van deze instellingen hebben blijkbaar regeringsbeslissingen op papier waarbij cijfers worden gegeven van middelen die hen ter beschikking zullen worden gesteld. Deze instellingen werken bovendien niet met kalenderjaren, zoals dit voor de begrotingen het geval is,

Van Hecke

maar met programmatiejaren, die lopen van september tot juni.. Dit betekent dat het seizoen is aangebroken en dat de engagementen voor het volgend jaar reeds zijn genomen. Dit zijn elementen waarmee rekening moet worden gehouden als men het over de begrotingsmiddelen van deze grote, Vlaamse instellingen heeft.

U hebt één zaak gemeen met uw voorganger : u schept eerst de commotie en daarna kondigt u het overleg aan. Hij deed dat ook. Ik zou zelfs voorstellen dat u eerst het overleg voert in uw eigen fractie, die niet zo groot is. Ik heb uw fractieleider immers meer geld voor de Vlaamse instellingen horen vragen. Het is hallucinant om dat te horen. U hebt één zaak niet gemeen met uw voorganger : het woord besparen kende hij niet. Ik vind het jammer voor u dat u het burgerlijk recht niet kan toepassen. Daar kan men immers erfenissen weigeren als de lasten zwaarder zijn dan de baten. In dit geval kunt u dit niet doen. Ik heb één vraag. Wordt de zogenaamde beslissing nu nog ter discussie gesteld, of niet ? Wanneer gaan die instellingen echt zekerheid hebben over de middelen waarover ze volgend jaar zullen beschikken ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik zou er me kort vanaf kunnen maken met de mededeling dat er nog een gesprek gaande is binnen de Vlaamse regering over de Vlaamse overheidsinstellingen, over de VRT, over het koor, over het symfonisch orkest en het concertgebouw in Brugge. Daarover wordt dus nog gesproken.

Ik wil u nog een aantal andere zaken zeggen. Ik heb hoe dan ook de verplichting en de opdracht om het geheel van de Vlaamse begroting mee te beoordelen. Ik ben dus niet alleen minister van Cultuur, wanneer men cultuur begrijpt in de betekenis van de culturele sector. Ik ben verantwoordelijk voor het geheel.

Ik wil uitleggen waarom ik dit zeg. Tot mijn verbazing las ik deze ochtend een commentaarstuk waarin men verklaarde dat de minister van Cultuur belang hecht aan het sluiten van de ring in Antwerpen, en aan de verkeerssituatie. Ik ergerde me daaraan, omdat men de indruk wekte dat het feit dat ik ook belang hecht aan andere problemen be-

tekent dat ik geen belang hecht aan cultuur. Dit is beneden alles. Wanneer ik het paleis van Versailles zie, dan zeg ik : 'Wat een cultuur.' Maar dan heb ik een dubbel gevoel. Er was sprake van een grote cultuur, maar ook van een ongelooflijke uitbuiting. Dit werd immers niet betaald door de heren die van de cultuur genoten, maar in bloed, zweet en tranen.

Als men het zal hebben over het begin van deze eeuw en men zal het hebben over de verkeersdoden, dan zal men dit een barbaarse tijd noemen. Welnu, als minister van Cultuur wens ik niet te leven in een barbaarse tijd. Ik vind dat ik het geheel moet beoordelen. De cultuur stricto sensu is schitterend : daar ben ik voor. Mij verwijten dat ik ook belangstelling heb voor het feit dat er geld moet zijn voor gehandicapten, voor wonen, voor wegen en andere zaken vind ik beneden alles. In 1789 heeft men de cultuurheren, die alleen dachten aan zichzelf en aan hun paleizen, onthoofd. Lodewijk de zestiende stelde alleen belang in zijn gouden uurwerken. De rest interesseerde hem niet. Marie-Antoinette ging naar een paar orkesten en danste een kwartet. De rest interesseerde haar niet.

Ik wil alleen maar het volgende zeggen. Ik vecht voor cultuur en tracht een oplossing te vinden, maar men zal me nooit verhinderen om als minister het geheel van het Vlaamse belang mee te beoordelen. Wie meent dat te moeten zeggen is fout en bewijst de cultuur geen dienst, integendeel.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijn eerste gevoel bij dit antwoord is dat ik hoop dat men cultuur niet opnieuw als een luxe ziet, die geld krijgt wanneer er geld over is. Die discussie is op heel veel plaatsen gevoerd en er is aangetoond dat dit een volkomen verkeerd uitgangspunt is, gezien de maatschappelijke relevantie van 'cultuur'.

Het tweede en belangrijkste deel van mijn opmerking is dat het gaat over engagementen die de regering in haar totaliteit in het verleden heeft genomen ten opzichte van eigen Vlaamse instellingen. Zonder dit ter discussie te stellen die engagementen vandaag niet nakomen, is onbehoorlijk bestuur ten opzichte van die instellingen en ten opzichte van de opdracht die ze in Vlaanderen vervullen op het gebied van cultuur.

Van Hecke

Dat waren de twee opmerkingen die ik daarbij wilde formuleren. Ik kijk met belangstelling uit naar wat er uiteindelijk uit het overleg – ik hoop althans dat dit er komt – naar voren zal komen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 2 oktober 2002 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.58 uur.*
